

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ volja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto slupaj naprej . . . K 30—
pol leta „ „ „ „ „ 15—
četrt leta „ „ „ „ „ 7-50
na mesec „ „ „ „ „ 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej . . . K 34—
za Ameriko in vse druge države
celo leto naprej . . . K 40—

Izhaja vsak dan zvečer izredni dodatki in priložnosti.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parit in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Naročna knjižnica“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi po pošti:

celo leto naprej . . . K 28— | četrt leta „ „ „ 7—
pol leta „ „ „ 14— | na mesec „ „ „ 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (prijetju levo), telefon št. 34.

Uspeh naših čet na južnem Krasu.

Italijani na Sv. Gabrijelu krvavo odbiti. Trst zopet dvakrat napaden. — Nadaljni uspehi v Rusiji.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. septembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

VZHDNO BOJIŠČE.

Na armadni fronti generalobersta nadvojvode Josipa pogostoma živahnije bojno delovanje.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Včeraj pred dvajsetimi dnevi so pričeli Italijani veliki načrtni napad na hrib Sv. Gabrijela. Mogočne mase topov in minometov so združevale več ur svoj ožjen na naše vojniške pozicije. Na ozkem prostoru je juršala noč in dan infanterija najmanj 8 italijanskih brigad. Predvčerajšnjem je borenje doseglo svoj višek. Vrh hriba je menjaval v lasti in tja valovajočemu botlo večkrat sestrelila ali veselo sovražnika, ki je hropel po senzacionalnem uspehu, je bilo prezgodnje. Pozitivna žilavost naših čet je zmazala. Osvrti napadi so zagrabil sovražnika in so mu iztrgali minogrede pridobljena tla. Včeraj opoldne je bil hrib Sv. Gabrijela zopet ves v naši lasti! Zvečer je bil močan napad krvavo odbit. Zbiranje italijanskih čet v dolini obeta nadaljnje boje.

Vzhodno Gorice smo zavrnili delne napade. Na južnem delu kraške visoke planote je trajala bitka ves dan. Italijan je bil vržen iz svojih najsprejnejših jarkov. Naša vrta infanterija se je vzdržala v zavojevanih črtah zmogljivo proti vsem sovražnikovim poskusom, da bi popravil svoj neuspeh z močnimi napadi.

Število dne 4. in 5. septembra na tem bojnem prostoru na približno vjetrov se je zvišalo na 160 oficirjev in nad 6800 mož.

Trst je bil zopet cilj dvoje italijanskih zračnih napadov.

Sej generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 6. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadni fronta prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

Na Flandrskem je bilo delovanje artiljerija silno, predvsem med gozdom pri Routhoulst in kanalom Ypres - Commines. Ko se je stemnilo, so Angličani dvakrat z močnimi silami napadli naše črte med cestami, ki drže iz Ypresa na Poelkapelle in Zonnebeker. Oba napada sta se razbila v bližinskem boju z velikimi izgubami in brez uspeha.

Armadni fronta nemškega prestolonaslednika.

Na obeh straneh ceste Laon-Solons ter v vzhodnem delu Chemin des Dames je bilo delovanje artiljerije od časa do časa znatno silnejše. Zvečer je po hohnajočem ognju sunila francoska pehota zapadno od Pargny - Filain, pa vsled našega obrambnega učinka ni prišla do naših ovir. Pri Vauxaillonu in na Zimski gori so lastna proizvodnja uspešno potekla. Pripeljali smo vietniške. Silnega ognja severno Reimsa je sledil delni francoski napad proti Bois Soulais. Napadalcji so bili odbiti. V Champagnu je bilo bojevanje v nekaterih oddelkih živahno. Pred Verdunom se nadaljuje silni artiljerijski boj zlasti na vzhodnem bregu Moze. Dosedaj nobenega delovanja pehote.

V noči od 4. na 5. september so naši letalci napadli London, Southampton in Margate. Dognali so, da so bombe provzročile požare. Eno naših letal se ni vrnilo. Na kopnem je bilo včeraj sestreljenih 14 sovražnih letalcev in 1 privezni balon. Poročnik Voss je izklopal svojo 40. in 41. zmago v zraku.

VZHDNO BOJIŠČE.

Armadni fronta general-feldmarš. princa Leopolda Bavarskega.

Pred fronto 8. armade so Rusi v vsej naglici nadaljevali svoje umikanje proti severu in severo - vzhodu. Ob Dvini je sovražnik opustil svoje močne postojanke do Fridrihštata.

Število vjetnikov in plena, ki se d avsed našega naglega prodiranja je nepopolno dognati, znaša 128 oficirjev, nad 7500 mož, 180 topov, 200 strojnih pušk, več oklopov avtomobilov in jako mnogo vsakovrstnega vojnega orožja.

Armadni fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

V severo - zapadni Moldavi je časih živahno artiljerijsko delovanje in boji v predpolju.

Armadni fronta general-feldmaršala von Mackensena.

V gorah severo - zapadno od Focanila se je ponosreči romunski sunek pri Muncelu. Z lastnega sunka smo pripeljali vjete nazaj.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Zapadno od Prespanskega jezera so imela nemška, vzhodno od Dojranskega jezera bolgarska izvidna podvzvetja uspeh.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 6. septembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča 6. septembra zvečer:

Severovzhodno od Ypresa in pri Lensu so se ponosreči močni angleški delni napadi. Pri Verdunu traja artiljerijski boj.

Navzhođu je vrgla naša konjenica ruske poslednje čete pri Nevkajpnu in jugozapadno od Nitava 170 km vzhodno od Rige).

Italijani pahnjani od hriba Sv. Gabrijela. Iz vojnoporočevalskega stana 6. septembra: Korakoma so pahnilo včeraj v trdem bližinskem boju naše junaške čete Italijane s hriba Sv. Gabrijela. Opoldne so bežali v zapadni smeri Okolo Dola in prišli v uničujoči ogenj naše artiljerije. Sovražnik je ponovno pritegnil ojačenja in utrpel pri tem velike krvave izgube. Razven tega smo vjeli dva oficirja in sto mož. Dan in noč bje nepretrgoma sovražnikova težka artiljerija po hribu. V zgodnjih urah je bila hujša. Tudi na Sv. Katarini je bil težak artiljerijski ogenj. Napade na Panovec in Selo smo odbili z lahkoto.

Naši uspehi na odseku pri Ormadi. Iz vojnoporočevalskega stana 6. septembra: Na odseku pri Ormadi je v zvezi hrabrost in drzen nastop naših čet Italijanu zadnje prednosti, ki si jih je dosegel pri borbi tam v enajsti soški bitki. Ne more se polniti niti s korakom

zemlje, da bi jo bil pridobil na odseku pri Ormadi. Zaman je poskusil razlučiti sovražnik zopet dobiti, kar je izgubil z brezumnim naskokom. Artiljerija in ročne granate so raztreščile njegove napade. 160 oficirjev in 6300 mož je ostalo doslej v naših rokah. V teh bojih so se posebno odlikovali pešpolki št. 11 (Pisek), 28. (Praga), 47. (Maribor), 51. (Kološ), 53. (Beszterce), 98. (Hohenmauten) in po en bataljon 77. (Sanibor) in bos. herc. 3. (Tuzla).

Proti strategičnim receptom. Turinska »Stampa« se obrača proti brezobzirnim strategičnim receptom v ententnem časopisju po najnovejšem italijanskem krajevem izdajatelju. List pravi, da ima prehod iz pozicije v gibalno vojno tudi svoje senčne strani in more nadomna prinesiti presenečenja in pa da ravnina na Padu bi bila srednje primerna operacijska baza za velike ofenzive v smeri na središče Evrope, tudi ako bi bili dani vsi drugi predpogoji.

Veliki uspeh avstro-ogrškega podmorskega čolna. Iz vojnoporočevalskega stana se poroča, da se je vrnil podmorski čoln s poveljnikom poročnikom linijske ladje vitezom Trappom z večernega plovila v Sredozemskem morju. Podmorski čoln je potopil trideset tisoč bruttoregister ton sovražnih trgovskih ladij. Kakor znano, se je poročnik Trapp že večkrat odlikoval in je leta 1915. potopil francosko križarko »Leon Gambetta«. Uspeh, ki ga je dosegel sedaj, je izredno velik, ker je imel opravila z oboroženimi ladjami in je sestrelil ladje iz srede močnega vojaškega krila.

Kako so se Italijani pripravili na enajsto ofenzivo. Iz vojnih poročil: Potek krutega borenja ob Soči kaže, kako so se Italijani pripravili na enajsto soško bitko, ki predstavlja največje razvijanje italijanskih sil. Zavezniki so jim priskočili na pomoč v največji meri z letalci, letalskimi stroji in artiljerijo. Italijanska artiljerijska centrala pri Tržiču, takozvane baterije ob Zdobu, je opremljena s številnimi baterijami težkih angleških pomorskih topov, katerih dalekosežnost znaša 24 kilometrov. Italijanska vojna industrija se je jako dvignila tekom vojne. Okoli tisoč podjetij v Italiji se peča z izdelovanjem vojnega materiala, nad en milijon delavcev je zaposlenih v njih. K temu pride še nad tisoč manjših podjetij, ki tudi služijo vojni upravi. Svoje tehnične čete je Italija znatno razvila. Forciranje ozkih, med strmini obrežnih robovi globoko zarezane Sočine struge med Avčani in Kanalom ponosno 19. avgusta, ki je uvedlo podjetja na visoki visokih planotah, ki jih dobro pripravljeno. Dovož lahke artiljerije, municije itd. po žicah, napetih ob brega do brega visoke gori, se je vršil takoj. Oddelke minometov so pomnožili. Preskrbeli so najboljše železnice za dovoz živih in municije. Železnice so napravljene do fronte blizu kolikor mogoče. V vojni zoni je zgrajenih 500 km novih železniških črt, velik del na juljski fronti. Na kraško visoko planoto vodijo vzpenjače. Cest je zgrajenih v vojni zoni nad 5000 km. Kanalski sistem gorjenjitalijanske ravnine je razširjen, tako da je sedaj mogoč reden ladijski promet med Padom, Adižo, lagunami in Sočo in da vodi nepretrgoma vodna cesta od Benetk proti Tržiču; povodni morejo poletne ladje s prostom 600 ton. Italijani so napravili na boberdobaki planoti vodovod, ki daje 3 milijone litrov vode na dan. Omeniti je še, da so bili v enajsti soški bitki ugotovljeni minometi, do 42 km kalibra in s precizno dalekosežnostjo 2 1/2 km. Tanki se radi pretežkega terena ne morejo vporab-

ljati, pač pa oklopni avtomobili. Izborni so se pripravili Italijani za enajsto soško bitko, na vse strani so poskrbeli vse, kar treba, pričakovane uspeha pa ni kljub vsem pripravam in naporom.

Italijanski letalci nad Trstom. Nekli bančni uradnik z Dunaja, ki se je mudil v Trstu, poroča v »N. Fr. Pr.« med drugim: Sovražni letalci napadajo v glavnem ladjedelnico in vojaške naprave izven mesta. Tu pade največ bomb v vodo. Da bi bila na vojaških objektih kaka škoda nastala, mi ni znano. Ogrožene so pa posebno vile proti morju in mestni deli, kjer živi revnejše prebivalstvo. Lastniki vil so se preselili v mesto, revnejše prebivalstvo se je zateklo v tunele. Sovražni letalce se opazi že daleč. Imajo ponajveč aparate pisanih barv in med njimi so lovska ptalaha, ki se svetlikajo na soncu, so kakor iz kake kovine in mnogo manjši kakor bojna letala. Sovražni letalci mečejo bombe z velike višine. Obiski se odigravajo navadno prav hitro. Pride par letalcev, ostanejo nad mestom dve ali tri minute, največ četrte ure, potem izginejo, po par urah se včasih zopet vrnejo. Trst je navajen letalskih obiskov tako, da ti ne morejo motiti vsakdanjega navadnega prebivalstva.

Italijanski letalski napad na Trst. Tržaški listi poročajo: Tudi ponoči na torek so se prikazali sovražni letalci, ki so vrgli kakih deset bomb. Vse so padle v morje. V torek zjutraj so topovi naznanjali prihod sovražnih letal. Nato so se kmalu pojavili nad mestom. 14 bomb je padlo deloma v vodo, deloma na kopno. Ni bilo nikake škode in nikake žrtve. Popoldne je zapihal močnejši veter in prebivalstvo je moglo ponoči mirno spati. V sredo popoldne so prigluli nad mesto trije letalci, ki so vrgli nekoliko bomb na pokrajino Sv. Andreja, nekaj jih je padlo v morje. Nikake škode, nikake žrtve.

Junaška smrt dveh letalcev. Naši letalci so bili 14. pr. meseca napadli Benetke. En aparat se ni vrnil. Benetčanski listi sedaj poročajo o uničenju enega letala, ki je imelo nalogo, vreči bombe na odbičajno postajo. Ko je bil sestreljen aparat še kakih 200 m visokot, sta dva letalca skočila iz njega. Aparat je padel v laguno. Majorju Zieglerju je krogla strojne puške prevrtila glavo, fregatni poročnik Wachtel je zadel pri skoku na žico aparata, ki mu je prerežala vrat, padel je v laguni na kamenje. Dogodek se je izvršil ob pokopališču pri Sv. Mihaelu v lagunah.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

5. septembra. Včeraj je boj na juljski fronti zopet ljuto oživel. Na banjski visoki planoti smo pridobili ozemlja z zavojevanjem neke važne pozicije jugo - vzhodno Okroglega, severo - vzhodno Gorice. Tekom večerajšnje bitke smo vjeli 96 oficirjev in 1602 moža, ki so pripadali 10 različnim polkom. Na Krasu je vrgel sovražnik po jako hudem bombardiranju svoje infanterijske mase proti našim pozicijam pri Kostanjevici do morja. Na severnem odseku med Kostanjevico in Koriti je bil napad zavrnjen po raznih zapletljivih. V središču med Koriti in Selom so prestale naše čete z močjo sedem divjih navalov in obdržale naše pozicije. Južno med brestovsko dolinico in morjem je uspelo sovražniku, da je med točko 146 severo - vzhodno Flondarja in železniško galerijo severo - vzhodno Lakove, kjer smo se morali mimogrede umakniti iz nekaterih izpostavljenih pozicij, pridobil nekaj uspehov. Popoldne je bila naša črta z energičnim protinapadom zopet nanovo vzpostavljena in vjeli smo 402 moža, med njimi 14 oficirjev. 261 naših letal se je udeležilo boja in je obstreljevalo čete in dohodna pota s strojnimi puškami. Ponoči 4. na 5. septembra je naše zračno brodogojno obstreljevalo znova Puč z

učinkovitimi rezultati in se je vrnilo ne-poškodovano.

6. sept. Severo - vzhodno Gorice se vrši boj dalje. Na Krasu so se izjalovili ponovni sovražni napadi južno brestovske doline ob trdnem odporu in hitrih protinapadih naših čet. Vjeli smo približno 200 mož. V baški dolini (Tolminko), vzhodno čepovanske doline, pri Vojšici in na pobočju Ormadi so naši letalci napadli z velikim učinkom sovražne baterije in čete.

Kakor je bilo pričakovati, je posegel poraz ruske XII. armade tudi na bolj proti jugovzhodu ležeče ruske fronte. Sovražnik je zapustil svoje močne pozicije ob Dvini tla do Fridrihštata, tako da se umikajo Rusi na fronti 100 km, in zli se, da se bo umikanje še razširilo. Do sedaj se še ni posrečilo ustaviti bežičnih mas, iz česar se da sklepati, da nje marava general Kornilov šele precej daleč za dosedanja fronto postaviti Nemcem močnejši odpor nasproti, zlasti ker so terenske razmere med Vendnom in Valkom za obrambo zelo neugodne.

»Daily Mail« poročajo iz Petrograda: Mesto Pskov je bilo izpražnjeno, ker je močno ogroženo. Mesto leži ob Velikajski pred izlivom reke v Pskovsko jezero, kakih 250 km severovzhodno od Dvinska na pol poti v Petrograd. O kakem neposrednem ogrožanju mesta ne more biti govora, pač pa seveda ni izključeno, da bo moralo mesto služiti Rusom kot nekako oporišče, za kar je njegova lega prav prikladna.

Vojaški krijčki večine pariških listov pripisujejo paden Rige tudi velik vojaški pomen, ker so Rusi izgubili s tem najboljše oporišče v Baltiškem morju ter bo to mesto sedaj služilo Nemcem kot oporišče za sunek proti Petrogradu.

Wolffov urad poroča: Na vzhodu je na kurlandski fronti nemška konjenica preko močvirij in skozi gozdove v vseh smereh se umikajo. XII. ruski armadi za petami, do čim obvlada nemško brodogojno Ržki zaliv. Od ure do ure naraščajoč plen vedno bolj jasno kaže pomen nemškega uspeha pri Rigi.

Iz Berolina: Pri zavzetju Rige in Lze Dvinskaja se je vrhovnemu poveljniku v Vzhodnem morju podrejene pomorske bojeve sile uspešno udeleževale. Podmorski čoln kurlandske flotile so vdrl v Ržki zaliv, zaprt z mrežo in drugimi ovirami. Z energično podporo divizij rušilcev min so z morja sem obstreljevali Ust Dvinsk in ruske čete, ki so bežale na cesti v Pernigel. Ob enem so zadržale s svojo namočeno silo, da škodo zalivu ruske pomorske sile, da niso z morja sem obstreljevale naših čet. Energичno in uspešno so napadle letalske flotile naših letalskih stacij Windau in Agernsee zvezo za ruskimi četami in proti vzhodu v obče ceste in železnice ter številno-krat zadele kolodvore in vlake med vožnjo ter čete, ki so valovile po cestah nazaj. Od ruskih garnizij, ki so zapustili Ust Dvinsk, je bilo več zadetih od bomb ter so obležali v plamenu pred pristaniščem.

Petrogradska brzojavna agencija poroča: Zatrjuje se, da je dospelo nemško brodogoj v Ržki zaliv. Glasom zadnjih poročil je doseglo prebitje ruske fronte v dveh dneh širino 60 verst. Ves 4. september so Nemci energično nadaljevali svojo ofenzivo na rški fronti ter so posebno napadali severno od Ikšķia, da bi odrezali železnico Riga-Vendau.

RUSKO URADNO POROČILO.

2. septembra. Nemška ofenziva na fronti pri Rigi se je pričela dne 1. septembra v jutranjih urah z napadom na pozicije pri Ikšķilu po večurni artiljerijski prapavi. Ruske čete, ki so branile Dvino, so se umaknile. Nemcem se je posrečilo, zgraditi pri Ikšķilu dva mosta in dospeti na vzhodni breg

Dvine. Kljub izbornemu delovanju artiljerije, ki je razdeljala en most, ni bilo več mogoče ustaviti prodiranja Nemcev. Sovražnik se izkorišča in hitro razširja svoj uspeh. Prišel je prodirati proti severu. Ruski protinapadi niso imeli uspeha.

3. septembra. Zapadna fronta. Na levem bregu Dvine so se naše čete zapadno od Rige proti jutru dne 2. septembra umaknile na črto Biderlingshof - Medem - Dalen. V smeri na Ikskil na severnem bregu Dvine so izvršili Nemci dne 1. in 2. septembra trdovratne napade, zlasti na fronti Stohl - Melmuger - Skripte - Lavsin in enako ob izlivu reke Oger. Dne 2. septembra proti večeru se je posrečilo Nemcem vpogniti naše pozicije ob reki Jegel v pokrajini Melmuger Skripte. Več naših čet je svojevoljno zapustilo pozicije in se umika proti severu. Poskusi, s protinapadi obnoviti položaj, so ostali brezuspešni. Z ozirom na grozeči položaj, ki je nastal v okolici Rige, se je izdal ukaz, da se te pokrajine opuste. Na ostali fronti ogenj pušk, silnejši v smeri na Vilno. — Rumunska fronta. V smeri na Focsani je sovražnik tekem 2. septembra večkrat napadel rumunske pozicije v okolici Faurile - Varnice, bil pa je z velikimi izgubami zavrnjen. Na ostali fronti ogenj pušk.

4. septembra. Zapadna fronta. Dne 3. septembra dopoldne so opustile naše čete mesto Rigo, ko so razstrelile utrdbe v Ustu Dvinskem in mostove čez Dvino. V tem trenutku se umikajo naše čete v severo - vzhodni smeri ob obali. V smeri iz Ikskila so Nemci dne 3. septembra zopet razširili svoj uspeh proti severu na črto Valdenrode - Pskov ter v severo-vzhodni smeri proti Kranzenju, da bi obšli naše pozicije ob Dvini. Proti večeru je vrzel sovražnik naše čete ob Velikem Jeglu ter prebil fronto v širin 13 vrst v prostoru pri Valdenrodu, pri čemer se je polastil tega kraja. Naše čete se umikajo v severni smeri. Stori se vse, da preprečimo prebitje. V prostoru Mildeu - Ribajak - Kranzen naše čete niso mogle vzdržati pritiska sovražnika, umikajo se v severo - vzhodni smeri. Razpršene tolpe vojakov se pomikajo neprestano proti česti v Pskov in proti česti Dider - Lemburg. V smeri na Dvinsk živahen artiljerijski ogenj. — Rumunska fronta. V smeri na Črnovic v prostoru južno od kraja Slobojdije smo zavrnili napade sovražnika ter mu prizadejali izgube. Na ostali fronti praske.

Wolfiov urad poroča: V novi, sedaj že par dni besneči artiljerijski bitki na Flandrskem se Angležem kljub temu, da so postavili v boj silno število baterij, ni posrečilo dobiti strelsko premoči. Pri prvih infanterijskih napadih, ki so sledili silni artiljerijski bitki dne 5. septembra, so bili Angleži poraženi.

Kriza na Nemškem?

Berolin, 6. septembra. »Bayrischer Kurier« piše: Mislimo, da nismo nepodučeni, če rečemo, da vodilni krogi ne odklanjajo misli o razpustu državnega zbora.

Draždene, 6. septembra. Saksonska vlada je odklonila uvedbo državnozbornskega volilnega reda za deželni zbor.

Razne vojne vesti.

Volilni zakon za ruski ustavodajni zbor.

Bern, 6. septembra. Novi od provizične vlade sankcionirani volilni zakon za ruski ustavodajni zbor obsega med drugim te - le določbe:

Ustavodajni zbor je sestavljen iz članov, ki jih izvoli prebivalstvo obeh spolov na podlagi splošne, enake in direktne volilne pravice v tajnem glasovanju z uporabo proporcionalnega principa.

Za volitev so upravičeni ruski državljani in državljanke po končanem 21. letu. Vojške osebe so upravičene za volitev, če so dosegle na dan volitve eno starost, ki je bila določena za zadnje novčenje. Dezerterji in zaradi govorljivih deliktov obsojeni izgube volilno pravico. Člani bivše dinastije nimajo niti aktivne, niti pasivne volilne pravice.

Rusko mornariško ministrstvo.

Petrograd, 5. septembra. Vodja vojnega ministrstva Savinkov je bil imenovan na mesto Lebedeva, katerega je poverjena organizacija 6 prostovoljskih zborov v notranjosti Rusije, za voditelja mornariškega ministrstva ter je ostal obenem tudi še naprej vodja vojnega ministrstva.

Francoška kriza.

Berolin, 6. septembra. Glasom »Petit Journal« poda Ribot najbrž v petek v ministrskem svetu demisijsko kabineto. Ribot se nato ponudi predsedniku republike, da sestavi novo vlado.

Sef nemške srednjemorske divizije.

Berolin, 5. septembra. (Kor. urad.) Sef nemške srednjemorske divizije podadmiral Souchon je bil odpuščen v domovino, da pride na drugo mesto. Skoro 4 leta je poveljeval nemškimi in med vojno tudi turškimi pomorskim silam v Sredozemskem morju.

Nemški letalci.

Berolin, 6. septembra. V noči na 3. september so vržili nemški letalci 1500 kg bomb na Dunkerque ter povzročili požare in eksplozije. V noči na 4. september so vržili na Calais 6500 kg bomb. Drugi letalci

so vržili za fronto pri Verdunu 15.000 kg bomb.

Japonska pomoč Rusiji?

London, 5. septembra. (Kor. ur.) Reuter izve, da ni znano prav nič o kakem odposlanju japonskih čet Rusiji na pomoč. Lahko se izjavi, da ni bil poslan niti en japonski vojak v Mandžurijo. Tozadevne vesti so očividno izmišljene in delo nemške propagande.

Ameriški vojni cilji.

V Bernu se mudeči argentinski veletržec pravi, da si nameravajo Zedinjene države z udeležbo na evropski vojni zavežati ves južnoameriški trg, kar se bo tudi posrečilo, ker evropske države ne morejo več zadovoljevati prekmorskih odjemalcev. Čim delj bo Južna Amerika odrezana od Evrope, tem ožji bodo stiki Severno Ameriko, ki ne more in ne bo izpodrinila samo Nemčije, marveč tudi Anglijo.

Status quo.

Berolin, 5. septembra. (Kor. ur.) Claneck, ki ga prinaša »Daily Mail«, pravi, da bi se Anglija brez obnavljanja vrnila k statusu quo, če bi bilo to stališče Evrope 1. 1864. Razmerje, kakršno je vladalo leta 1864, je najbolj pametno ter bi zadovoljilo vsakega, izveniški Hume.

Protest Danske proti Angliji.

Haag, 4. decembra. »Havas« poroča iz Stockholma: Danska vlada je po svojem poslaniku v Londonu pri angleški vladi protestirala proti kršenju danske nevtiralnosti.

Iz Petrograda poročajo, da se vrše na celi fronti zopet politična zborovanja vojakov. Zopetni preklis smrtne kazni je imel slabe posledice.

Vlada je sklenila pregnati generala Gurka iz Rusije.

Iz Petrograda poročajo, da je prišlo tam do živilske krize. Kruha je samo še za 2 do 3 dni. Tudi na Finskem je huda stiska za živila.

Prisrčna Mehika.

Bern, 5. septembra. (Kor. ur.) »Temps« poroča iz Mehike: Carranza je prebral dne 3. septembra v kongresu sporočilo, v katerem konstatira, da ima Mehika z vsemi državami prisrčne stike ter da hoče ostati kakor dosedaj tudi v bodoče nevtiralna.

Pri cesarjevi infanteriji.

Popisi iz časa od 10. do 25. junija 1917.

Nekaj je ležalo v zraku. Ni bilo več tistega miru, kakor poprej. Vlada je nekakšna soparica, negotovost — čas pred vharjem.

Moštvo je postajalo v skupinah in govorilo o večerajšnjih dogodkih. Po večmesečnem, relativnem miru sta prišli nad lovce dve mini največje kalibra. To je bilo čudno in je rodilo domnevanja. A primerilo se je še nekaj. Sovražna artiljerija je izredno močno obstreljevala naše letalce. Še nikdar se ni bilo primerilo, da bi se bila pojavila pri približevanju naših letal vzdolž cele sovražne črte sklenjena veriga nešteti šrapnelskih oblakov. Prav kakor da je treba našim letalcem na vsak način zabraniti vpogled v razmere za sovražno fronto.

Zopet je bilo eno nad nami. Letelo je v ostri vzhodni smeri na sovražna postajališča. In zopet je preden legla ta zapiralna veriga. A prišlo je skoz in naše želje so se spremljale na smelnem poletu.

Ze davno je izginilo izpred naših oči. A glej, zopet strašno, trdo, metalno pokanje, kakor večeraj; samo bližje, dosti bližje. Veljalo je našemu levemu krilu in našemu zvestemu sosednemu bataljonu, lovcom št. 7.

Zgodilo se ni nič. Vri lovce sedmega bataljona, ki je nesel sveženj pod pazduho, se je ustavil in se je ozrl po strelu. Šele potem je šel naprej. Stari prijatelji, lovci sedmega bataljona. Ze leta 1915. smo stali z njimi skupaj. Takrat smo se zanašali drug na drugega, našo zvestobo je Soča krvavo spoznala in že enkrat je tu Italijan občutil kranjske peči. Naj le poskusijo!

V prihodnjih dneh se je težka artiljerija z nekaterimi strelji navadila na naše prostore v ozadju. Vsi so zdaj vedeli, da se mora nekaj zgoditi.

Kdaj?

To je najbolj neprijetno in najbolj utrudljivo v vojni: čakati je treba. To molčeče, umorljivo čakanje. Sediš za svojim varnostnim ščitom, čakaj in prišikuj, gledaš in prežiš, dneve, tedne, mesece, dan na dan, noč na noč. Vedno isto topo, blazno čakanje. Stali smo poleti in čakali, potem je prišla jesen; potem so snežni viharji zavajali gore in doline; pomlad je v belo odejo natresla nekaj zelenja; zopet so začele cveteti planinske cvetlice in mi smo še vedno stali s puško v rokah in čakali dan in noč.

A zdaj naj bi prišel!

Jasno veselje in divja bojaželjnost sta blesteli iz oči naših lovcev sedmega bataljona. Vse je bilo pripravljeno za primeren sprejem. Patrone, bajoneti, ročne granate, bodala.

»Peppino,« ali te ni strah? A ti si upal na svojo artiljerijo; ta naj bi nas razbila. Ti bi bil moral videti obraze svojih rojakov, ki so zjutraj k nam pribežali, da nas obvestijo, da se začne jutri bobneči ogenj. Tako lepih kavern niste pri vas nikdar videli.

Krasen je bil zaničljiv, pomilovalni nasmehek, ki so ga imeli naši možje za ubežnike. Kako malo jim je bilo mar za italijanski napad, naj pokaže obravnavanje, ki se je izvršilo v noči pred napadom.

Najprej povesti in doživljaji iz Karpat, od Dnepra, Sereta, Soče. Vsak izmed njih je doživel vsaj en veliki dan cesarjevega polka. Veselili so se, da nauče Italijane »nazaj vorrurate«. Ze zdaj se smejijo, kako bo »polenta« poskakovala. A še drugo predveselje imajo; manj idealno, a odpušljivo.

Razdelili so — iz vsakega voja je bil navzočen en podčastnik — prostor pred tremi frontnimi voji na tri snake

dela. Tobak in konzerve, ki bi se na takem delu dobili pri Italijanih, so bile dodeljene dotičnemu voju. Oba moža na krilu stojiče sta bila podučena, da pazita, da ne pobaše sosedna stojišča kake konzerve. Pooblaščen zastopnik rezervnega voja je slovesno ugovarjal določiti tih odsekov; ugodilo se mu je le toliko, da dobi rezervni voj, če bo pozvan na boj, polovico konzerv dotičnega odseka. Moral se je vdati večini glasov in dobil nazadnje še zagotovilo: »Vas, rezerve, sploh ne rabimo, opravili bomo že sami.« Zastopnik rezervnega voja je užaljen odšel, a s tihim upanjem, da se vendar zgodi kak mal protinapad. Tako so naši ljudje pričakovali italijanski napad.

Dne 10. junija ob 5. zjutraj se je začela sovražna artiljerijska akcija. Ugodno je bilo, da so nekateri znaki začetek takorekoč avizirali; šele kake pol ure pozneje se je razvil ogenj z vso močjo. A tedaj je bilo že davno vse v kavernah, čakaje, kaj pride.

V začetku je bilo nekam neprijetno; naše kaverne so morale šele dokazati, da store to, kar se od njih pričakuje. Nekaj mogočnih streslajev, tako silnih, da smo bili vrženi s klopi, nam je dalo kmalu gotovost, da smo zavarovani tudi proti najhujšemu.

S takim čutom varnosti nismo prebili še nobenega artiljerijskega ognja in hvaležnega srca smo se spominjali svojega, žal, pred kratkim vsled bolezni odšlega, pri oficirjih in vojaštvu enako spoštovanega bataljonskega zapovednika, pod čigar skrbnim vodstvom in dalekovidnimi navodili so nastale pozicije in kaverne, s katerih pomočjo je bataljon te težke dni prestal, skoro brez izgub.

Na kratko povedano: v kaverni smo bili sicer na tesnem, a bilo je prijazno. Moštvo se je smejalo in se šaljilo. Časih je zagrmel hrupen smeh, če je kak glas prav iz ozadja kaverne povedal kaj dovipnega. Tako je tik za nami prišlo na maskirano pot do italijanskega poveljstva nekaj min. Takoj se je slišalo: Ti bodo celo maskirungo razstrelili.

Eni, ki so imeli prej nočno službo, so poskusili zaspati. Drugi so pisali in risali vojnopoštne dopisnice šaljive vsebine.

V tem vselem razpoloženju, ki ga Italijani gotovo niso slutili, nas je obšla skrb, če so kaverne lovcev dosti trdne. Ko je po šest ur trajajočem streljanju nastal kratek premir, je nekaj vojakov stopilo pred kaverno. Italijani so najbrž pisano pogledali, ko je donel opoldne k lovcem vriskajoč »Juhu«, na kateri so lovci krepko odgovorili.

Hvala Bogu, lovcom se ni nič zgodilo.

A kako je pri njih izgledalo, vendar ni bilo časa, si kaj natančneje ogledati; ogenj je zopet narasel, do velikanske prevladujoče sile. Mine in ročne granate vseh kalibrov so treskale v drhtečo skalo, neprestano je po zraku žvižgalo, grmelo, tulilo in večalo; povsod so se pojavljali črni, sivi, strupenurni oblaki dima, dokler ni bilo vse zagrnjeno z grdo meglo.

V kavernah je smeh polagoma vtihi. Zračni pritisk v bližini razpoklih težkih min je postal skoro neznošen. Cigaretni dim, ki se je dvigal kvišku, se je stresal, kakor da ga je prijel nevidni roka. Zrak je bil v kavernah podoben okamenelim stebrom, ki jih je strela vsaka eksplozija, tako da je bilo bivanje v kaverni prava muka. Kri je silila v glavo; v možganih je vsakdo čutil pritisk in bobnavo; oči in ušesa so bolela.

Ljudje so srepo gledali predse. Počasi je bilo na njihovih obrazih videti, kako se vneva v njih sovraštvo, ki je vsak pozna, kdor je moral prestati več ur artiljerijski ogenj. In sovraštvo je tako strašno in neumljeno, da se človek samega sebe ustraši. Gorje Italijanom!

Padla je gosta megla. Če bi le že prišli. A zadovoljili so se s tem, da so zasedli pred našim levim krilom ležečo postajališče poljske straže, ki so jo lovci prostovoljno zapustili.

Prišla je noč in ogenj je pojemal. Kako krasno je vdihavanje svežega zraka.

A le počakaj »Peppino«. Ze bljujejo naši mali metalci granat svoje ljubke izstrelke dol na postajališče poljske straže. Ječanje in vpitje doni k nam gori.

Razmerni mir traja še. Popravili smo, kakor je pač šlo, v naglici svoje pozicije. Zdaj začno lahko zopet od kraja.

A ni postalo tako hudo. Italijani niso našega bataljona direktno napadli, pač pa so se dogodili krvavi napadi na našem levem krilu pri lovcih št. 7; pri odbitju so naše strojne puške, metalci granat in strelci krepko pomagali.

Kako je pa tam zgoraj na mejnem grebenu? drug je tako vpraševal druge, a nihče ni ničesar vedel. A neka prememba se je morala tam vendar zgoditi. To so nam pričali strelji iz daljave, prihajajoči iz smeri, odkoder jih prej ni bilo slišati. To tiho petje po zraku, ki si ga nismo mogli razločiti, je postalo grozljivo.

Zjutraj dne 15. je bil zopet močnejši artiljerijski ogenj, ki je časoma šel narasel, a proti večeru ponehaval. S severa so nas vedno bolj flankirali infanterijski izstrelki in nam provzročali tudi izgube. Zdaj smo tudi izvedeli, da se je Italijanom po dvanajstem bobnečem ognju posrečilo, zavzeti višico 2071. Pomoči smo vse postojanke, jake in pota proti severu maskirali in kjer treba, vzdali čelne travce.

Dne 16. in 17. je bilo nekoliko miru. Italijani so zbirali sapo za nov naval. Dne 18. junija ob 8. zjutraj je novič

našel svirači sovražna artiljerija in je izvedla, še to neumnost, da je ob 10. uri svoj ogenj še povečal.

Bil je pravi pekal hrupa.

In zopet smo sedeli v kaverni in čakali z upanjem, ki se je že enkrat izjalovilo, da se zgodi infanterijski napad. A še sami nismo verjeli, da se zgodi. Preveč očitno je bil sovražnikov namen, izkoristiti svoj, čeprav majhni uspeh na mejnem grebenu. To je bila edina točka, kjer se mu je posrečilo, pridobiti nekaj prostora. Sicer je bil povsod tepen, tudi pri našem bataljonu na desnem krilu, pri tretjem. Ta vest je prišla ravno o pravem času, da razveseli našega polkovnika, ki se je, mudivši se na dopustu in vedoč, da je njegov polk, ki ga je bil od februarja 1915 slavno popeljal skoz vse nevarnosti, hitro povrnil, da sa svojim vrhom možem zopet voditelja.

Ogenj artiljerije in min je trajal v skoro nezmanjšani moči celo noč. Šele pozno popoldne na drugi dan je nastal mir. Tedaj pa smo pohiteli iz kaverne na mesto, odkoder smo mogli pregledati Ortigaro.

Skozi daljnogled smo takoj videli, kako poskakujejo tam zgoraj Italijani v svojih kratkih plaščih, s pločevinastimi čeladami in daleč se blestečimi gazovimi maskami. Po rebri so se gibali v masah.

Naenkrat se je prikazala na našem obzornem prostoru neprestano napredujoča linija, ki se je ob južni strmini Ortigare pomikala počasi proti sovražniku. Ena stojišča gre na protinapad. Krasen je bil ta napad; ne da bi omahnil ali se ustavil, je prodiral naprej. Kako so Italijani bežali! Trumoma so tekli in njih plašči so frfotali za njimi v vetru. Veselja smo kar kričali.

A glej — kaj je to! Zgoraj na grebenu so se naenkrat prikazale temne senca, ki so se takoj zopet zavarovale, ko so jih zagledali naši.

Od Ortigare smo bili oddaljeni 2000 korakov. Mili Bog, če bi jim vendar mogli zaklicati: »Pazite na svoje levo krilo!« A videli niso ničesar in niso mogli videti. Tedaj pa so se zopet dvignile sence iz za roba višave. Oficirji so dajali znamenja z roko in že so bili za hrbotom naših, o katerih nismo nič več slišali.

Strašni trenotki onemoglosti; radi bi bili pomagali svojim tovarišem, a nismo mogli.

Ortigara je bila izgubljena. Rekli smo si: Ne za dolgo. Zopet mora postati naša. Njena izguba nam je postajala čedalje neprijetnejša. Kar v želodec so nam videli. Še dosti neprijetnejše je pa bilo, da so na nas tudi streljali in na srečo le lahko ranili na vratu vrliga infanterista, ki mu je padla iz rok skodelica s kavo in ki se je grozovito jezil. Spominjal nas je živo tistega Gornjeavstrijskega, ki ga je pri naši lanski ofenzivi ranila na nogi letalska pušica in ki je s pestjo zagrozil proti nebu, ključ: »Ti prokleti pes, če te dobim, te ubijem po nagli sodbi.«

Sploh letalci! Vedno je jako neprijetno, če leti čez nas kak Caproni, ki mu pravijo naši ljudje tudi »Makaroni«, tako nizko, da skoro stre iz strehe barake molečo cev peči. Na drugi strani je pa zopet jako razveseljivo, če store naši letalci sovražniku kaj takega. Ravno te dni smo imeli prisrčno veselje nad smelostjo in bravuro naših letalcev in radi bi jim bili stisnili roke.

Stara, že ob Soči spoznana izkušnja uči:

»Če Italijan kam vdere, potem počaka, da ga zopet ven vržejo.«

Šest dni so se veselili, da imajo Ortigaro. Dne 25. se je začel zgodaj zjutraj kratek, a skrajno krepak artiljerijski ogenj in kmalu nato je bila gora zopet v naših rokah.

Se slab, brezuspešen protisunek in od tedaj se Italijan zadovoljuje s tem, kar ima.

Tako je bilo zopet vse pri starem. A vendar so se zgodile različne boleste premembe; marsikoga je zmanjkalo iz naših vrst. Na našem pokopališču so nastali novi grobovi. Roke zvestih tovarišev so jih okrasile z gorskimi cvetkami in potočnicami, redkimi cveti, ki rasejo na gorah.

Tam se zbere vsako nedeljo mala skupščina. Bratje in prijatelji pridejo obiskat grobe najzvestejši. Tihi, slavnostni zvoki glasbe; blage besede masnikove done v solnčno jutro in iz daljave pozdravlja, mrtvim tovarišem v zvestem spominu postavljeni križ z gore Cima Dodici.

Poročnik Kaltenebeck.

Minister Žolger.

Oficijozna »Information« piše: Imenovanje sekcijskega šefa g. Ivana pl. Žolgerja za ministra v novem kabinetu Seidlerja ima dosti večjo važnost, kakor jo kaže zunanja oblika ministra brez portfelja. Minister pl. Žolger zastopa v kabinetu Seidler globoko znanje v vseh državnopravnih vprašanjih in suverensko obvladanie vsega državnopravnega materiala, žal tako različnih državnih prav v Donavski monarhiji. Privzete tega kristalnočiste vira znanosti in objektivne razsodnosti jasnovidnega znanstvenika je dokaz, da je drugemu kabinetu Seidler resno na tem, uresničiti program prvega in popeljati avstrijsko - ogrsko monarhijo iz obstoječega državno-pravnega kaosa na jasno poljane ustavnega miru, zgrajenega na tistih državnopravnih temeljih, ki so jih narodi monarhije

v skupnem boju s svojo krvjo potrdili na bojiščih.

Govorili smo o državnopravnem kaosu v monarhiji, ki ga je razbistrili in imeli pri tem pred očmi lojalno izjavo ministrskega predsednika plem. Seidlerja, da se smatra avstrijski kabinet za organ rešitve državnopravnih vprašanj v Avstriji, torej nemislina vmešavanje v ogrske notranje zadeve. Lojalnost te izjave pa ne bo storjena škoda, če pride z iniciativo za rešitev v tek tudi rešitev vprašanja, kako naj se uredi eventualne pomanjkljivosti v državnopravnem razmerju obeh držav to stran in stran Litve, da bodo v prihodnje onemogočena in izločena taka nasprotja, kakršna so pred vojno strelala monarhijo v njenih temeljih.

Opozoriti hočemo le na to, da obstojita pet desetletij drug poleg druge dva fundamentalna zakona, ki obsegata v najvažnejših določbah diametralna nasprotja. Določbe osnovnega zakona iz l. 1867., o kompetenci delegacij so, za izglez navedeno, bistveno drugačne, kakor določbe osnovnega zakona iz l. 1867., ki velja za Ogrsko.

Ce bo torej zdrava vzpodbuda Avstrije napotila drugo državo monarhijo, rešiti v polnem soglasju in edinstvu državnopravna vprašanja tako, da se s tem oporja in utrdi monarhija, na čemer imata obe državi enak interes, ni to nikako vmešavanje, nego kompariranje slobodnih sklepov v dosego velikega in svetega cilja.

Prav s tega vidika pridobiva osebnost Žolgerjeva večji pomen, on je eden izmed redkih avstrijskih državnopravnih znanstvenikov, ki so našli simpatije tudi na Ogrskem. Svoje delo, v katerem je razpravljal o pragmatični sankciji, to je o razmerju med Avstrijo in Ogrsko, tudi on stran Litve ni naletelo na ugovore, da, priznavalo se je tudi tam vsestransko, da je gospod pl. Žolger skrbno uvaževal vse državnopravne finosti in nianse ogrskega državnega prava.

Minister pl. Žolger najde torej na Ogrskem zaupanje in razumevanje in zavest, da sodeluje pri neizogibno potrebnem delu za državnopravni prepoved monarhije, bo še povečalo njegovo dragoceno moč. Hic Rhodus, hic salta! V srečni rešitvi tega vprašanja tiči bodoči blagor monarhije.

Ce se posreči, dati enotnosti, solidarnosti naroda, ki se je razodela v brezprimerno grandiozni vojni, zunanjo trajno in neminljivo obliko, potem smo dosegli in izvojevali, kar je za nas največje.

In posrečilo se bo, ker se mora posrečiti. Državnopravni mir med narodi Avstro - Ogrske je eksistencno vprašanje, ki se ne da utajiti in nič več odložiti.

Minister pl. Žolger, novi mož v novem ministrstvu Seidler, je jamstvo za to, da bo pravi mož za dosego cilja našel prava sredstva.

Politične vesti.

= Državni zbor. Z Dunaja poročajo, da še vedno ni določeno, kdaj se snide državni zbor. Nameravano je bilo, ga sklicati na dan 18. septembra, a morda se snide šele začetkom oktobra.

= Nemški »Nationalverband« razglša, da so alpski nemški poslanci jako nezadovoljni, da je bil dr. vitez Žolger imenovan za ministra, dočim so nemški poslanci iz Češke za to, naj klub počaka s svojim stališčem, češ, da težiče političnega položaja ni v ministrstvu, nego v državnem zboru.

= Številke govore! Avstrijska državna polovica šteje po zadnjem ljudskem štetju okoli 28 milijonov domačega prebivalstva. Od teh prebivalcev je 10 milijonov Nemcev, 6 in pol milijonov Čehov, 5 milijonov Poljakov, 3 in pol milijonov Rusinov ali Ukrajincev, 2 milijona Jugoslovancev (namreč 1 in četrt milijona Slovencev in tri četrt milijona Srbohrvatov), tri četrt milijona Italijanov in en četrt milijona Rumunov. Po teh številkah smo Jugoslovani pač pričakovali, da bo centralna vlada naše državne polovice povsem drugače sestavljena, kakor se je to sedaj zgodilo. Umljivo je, da moremo le taki vladi zaupavati, ki v svoji sestavi odgovarja narodnostni sestavi države in tedaj nekako zrcali številno minister. Izmed teh 14 ministrov je razmerje med avstrijskimi narodi. — Poleg ministrskega predsednika imamo sedaj kar 14 ministrov, tedaj pride na dva milijona prebivalcev en deset Nemcev, dva Poljaka, en Rusin in en Jugoslovane. Po omenjenem ključu pa bi smelo na Nemce odpasti le 5 ministrov, dočim bi imeli Čehi 3 ministre, Poljaki 3 ministre, Rusini 2 ministre in Jugoslovani 1 ministra. Le tako sestavljena vlada bi mogla biti začasna garancija, da se pred izvedbo federalizma na bo vladalo le

v korist enemu narodu, temveč v korist vseh, v Avstriji naseljenih narodov. Pri sedanjih sestavi pa nam eno jugoslovanski minister ne more mnogo koristiti, ker ima poleg sebe ministrskega predsednika, ki je Nemec, in še deset drugih nemških ministrsov. — St.

— **Hrvatski triumvirat.** Frankovski glasilo »Hrvatska« slavi voditelje frankovske politike ter piše »Dr. Aleksander Horvat, Stjepan Radić in Stjepan Zagorac — to je hrvatski triumvirat, ki bo prinesel hrvatskemu narodu sijočo bodočnost.« Ubogi narod, ako bi zagospodoval nad njim ta »triumvirat«! K sreči so najnovejši dogodki na Hrvatskem pokazali, da ta gospoda nima nikogar za seboj.

— **Cenzura knjig na Hrvaškem.** Vojna je prinesla Hrvatski posebno, ki je niti v naših krajih nismo bili doleteni. Poleg cenzure brzojav in pismen je bila namreč uvedena tudi cenzura knjig, ki so se pošiljale po pošti. Ako si n. pr. naročil v Zagrebu staro gramatiko, jo je moral knjižničar predložiti prej v cenzuro, predno jo je smel poslati na tvoj naslov. Nova vlada je odpravila tudi to naravnost neverjetno naredbo. Cenzura obstoja sedaj le še za tiste knjige, ki gredo po pošti v inozemstvo.

— **Bosanski Hrvati za jugoslovansko deklaracijo.** Odlični bosanski Hrvati so podpisali dne 3. t. m. v Sarajevu sledečo izjavo: Podpisani Hrvati izjavljamo: 1. da se strinjamo z deklaracijo Jugoslovanskega kluba na Dunaju 30. maja 1917, ki zahteva združenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov; 2. zahtevamo popolno in splošno amnestijo za vse politične delikte; 3. zahtevamo vzpostavitev vseh konstitucionalnih svoboščin in sklicanje bosansko-hercegovskega sabora; 4. odobravamo interpelacijo dr. Korošca in pl. Hreljanovića, izjavljajoč, da vsebuje ta verno, če tudi ne popolno sliko dejanskih razmer naše dežele. Z ozirom na žalostne aproprizacijske razmere ter na razne rekvizicije gledamo s skrbjo v temno bodočnost našega naroda.

— **Z ozirom na italijanske aspiracije na vzhodnoslovensko obalo,** zlasti Dalmacijo, je dobro se od časa do časa zopet spomniti, da je Dalmacija bolj ednolasta jugoslovanska dežela kakor Kranjska. Med domačim prebivalstvom Dalmacije tvorijo Italijani povsem neznamno manjšino; Srbohrvatov je namreč v Dalmaciji (po zadnjem ljudskem štetju) 610.669, Italijanov pa 18.028! V mestu Zadar živi 11.768 Italijanov, v vseh ostalih Dalmaciji, torej v vseh tudi Split, Šibenik, Dubrovnik in druga obalna mesta pa komaj 6260 Italijanov! To čistokrvno našo zemljo proglašajo v Italiji kot svojo narodno last! S kakšnimi metodami se je pri tem delovalo, izhaja iz zanimive reminiscence nekakega hrvatskega žurnalista, ki je kot vojni korespondent v balkanski vojni opetovano govoril z znanim italijanskim častnikom, sotrudnikom »Corriere della Sera«, Quelfom Civininiem. Hrvatski žurnalst je svojemu italijanskemu tovarišu dokazoval čisto hrvatski značaj Dalmacije ter ga je povabil konečno, da naj se kot njegov njegov gost osebo prepriča o stanju razmer. Na to je Civinini doslovno odgovoril: Hvala Vam. Vem pre dobro, da Dalmacija ni italijanska dežela, pre dobro vem, da tam prebiva srbsko-hrvatski narod. Rad bi videl Vašo lepo Dalmacijo, toda to ne morem iz dveh razlogov: Prvič, ko bi se vrnil iz Dalmacije v Italijo, bi moral pisati resnico in povedati, da Dalmacija ni italijanska, da tam ne žive Italijani, temveč Srbohrvati. Tega pa ne smem napisati in tudi nočem. Drugič: če bi prišel v Dalmacijo, bi moral stopiti v stik z voditelji Talijanašev, ki bi mi dali napačne informacije. Jaz pa — akoravno nočem in ne smem pisati resnice — tudi nočem in ne smem lagati ter varati naše javnosti.

— **Avstrija in Amerika.** »Neue Zürcher Ztg.« javlja iz Washingtona: Združene države pričakujejo vsak dan, da jim Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija napovedo vojno, ker so prepovedale izvažanje vsakega blaga v države, ki ne spadajo k ententi, in dale Italiji znatno pomoč za njeno ofenzivo proti Avstriji. Bolgarija in Turčija sta na zahtevo Nemčije že pretrgali diplomatsko zvezo z Združenimi državami. V Washingtonu sodijo, da bo porabila Nemčija ves svoj vpliv, da napove Avstro-Ogrski Združenim državam vojno, ker so Združene države posodile Italiji 200 milijonov dolarjev denarja in ji poslale ogromno mnogo municije za ofenzivo na Trst.

— **Srbija in Italija.** Lugano, 6. septembra. Srbski ministrski predsednik Pasić je prišel včeraj dopoldne v Rim. Časopisi prijavljajo dolge razprave o problemu italijansko-srbskega porazumevanja.

— **Francosko - italijanska zveza.** Poročilo, da sta se Poincaré in kralj Viktor Emanuel dogovorila glede francosko - italijanske zveze, se potrjuje. Doslej je šlo le za ustni dogovor, ko pa priđe kralj v Pariz, se napravi tudi pisni dogovor. Ta zveza je po mnenju Italijanov za Italijo živalska potreba, kajti nadaljni obstoj avstro-ogrške monarhije, kateri se smatra tudi v Italiji za neizpremenljiv, pomeni nekako ogroženje Italije; zato bi morala zveza s Francijo ščititi Italijo pred to nevarnostjo.

— **Lenjin v Avstriji.** Kakor poročajo ruski listi, navaja obtožnica proti voditelju boljševikov Lenjinu, da sta bila Lenjin, ki se je takrat zisul Uljanov, in na njegov sodrug Pisanovjev v oktobru 1914. v Avstriji aretirana, pa na direktno povelje takratnega min. predsednika grofa Stürgkha izpuščena, nakar sta se podala v Švico, odkoder sta delovala za poraz Rusije. Med njim in avstrijsko vlado je posredoval avstrijski agent Hajnecki. Te navedbe ruskih listov so napotile stockholmsko glasilo v inozemstvu se nahajajočih boljševikov, »Pravda«, da se je obrnila na voditelja avstrijske nemške socialne demokracije dr. Adlerja za pojasnila. Dr. Adler je na to brzojavil »Pravdi« dne 19. avgusta: Gospa Uljanova me je 14. oktobra 1914 prosila za intervencijo, ker je bil njen mož radi suma, da je vohun, aretiran in izročen vojaškemu sodišču. Pohitel sem k takratnemu notranjemu ministru Heinoldu ter mu izjavil, da je absurdno dolžiti Lenjina, starega bojovníka, proti carizmu, da bi bil ruski špijon. Baron Heinold je takoj brzojavil državni policiji v Krakov, kjer je bil Lenjin zaprt. Policija je potrdila Adlerjeve navedbe in izjavila, da je bil Lenjin aretiran vsled pomoči nekega orožnika. Lenjinu so nato takoj izpustili. Da bi bil intervencional grof Stürgkh, o tem ne ve dr. Adler ničesar, zdi se mu taka intervencija tudi neverjetna in nepotrebna. Tudi ne ve dr. Adler, kako je prišel Lenjin, ki bi bil moral biti kot ruski podanik interniran ali konfiniran, v Švico.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanja. Povodom rojstnega dne Nl. Vel. cesarja so bili odlikovani: Baf Fran, nadučitelj v Kastvu; Marčelja Anton, nadučitelj v Hrušici; Rubeša Fran, nadučitelj v Zametu in Šiškovič Stefan, nadučitelj v Herpejlu, z voj. križcem za civilne zasluge III. reda.

Naša fronta od banjske planote do Sv. Katarine. Naša fronta gre v črti zapadno Loga ob Soči na višino Mesnjak, potem v južni smeri po višinah pri Okroglem, kraj Kal je za fronto, dalje preko vladajočih višin in trigon. 878, višin vzhodno Madonov na višine vzhodno Zagorja, potem krene zapadno ob spodnjem pobočju Sv. Gabrijela okoli do višine Sv. Katarine, kjer pride do pozicije iz desete bitke.

— **Monte San Gabriele.** Prav preseda že vsakemu goriskemu Slovincu to večno spačeno ime »Monte San Gabriele«. Na slovenskih tleh stoji Sveti Gabrijel in slovensko je njegovo ime. Čemu ga pačiti torej po laško! Čadorni ni treba dosti dokazovati italijanskim pravim do goriske zemlje, on potrebuje svojim zaveznikom pokazati samo naša uradna poročila z italijanskimi nazivi čisto slovenskih krajev in gora, kakor: Anza, Canale, Monte Santo, Monte San Gabriele itd., pa morajo soditi, da je to italijanska zemlja. Tolklokrat se ponavlja ta »Monte«, da prav res že mora postati »Monte San Gabriele«. — Sveta Katarina pri njeni ima nekoliko več sreče. Ta je vsaj časih Sveta Katarina in ne vedno Santa Catterina, vsaj časih Slovenka, Sveti Gabrijel velja vedno za Laha, vedno je »Monte San Gabriele«. Primorski poslanci so v parlamentu podali interpelacijo, da naj se slovenski kraj in hrib imenuje v uradnih poročilih slovensko, pa ni nič zalega, kakor se vidi. Strašno trpe gorški Slovenci vsled vojne. Vrh vsega drugega se jih še strupeno žali z laškimi imeni njihovih krajev...

— **Panovizza.** Gozd Panovec v goriskem obmestju proti Ajševici je sredi divjega boja. Gozda pravzaprav ni več, ker so vse krasno dreve zbili Italijani, izstrelki. Panovec se je imenoval v uradnih poročilih »Panowitz Wald«. Pred kratkim pa smo čitali v Cadornovem poročilu »Panovizza« in sedaj čitamo to spako tudi v naših uradnih poročilih z goriskega bojišča. Torej Panowitz in celo Panovizza, samo po slovensko Panovec, kakor se gozd dejansko imenuje, to pa ne!

Mnogo bezguncov iz Trsta je prišlo v Zagreb, kakor poročajo tamkajšnji listi. Zagreb je prenapolnjen; čisto morajo potniki prenočevati na prostem. Begunske brale in pevsko društvo v Kamerhofu na Nizovavstrilobem priredi dne 8. septembra svoj prvi nastop pod vodstvom gosp. Iv. Pahorja. Izra se F. Žalnova veseloigra »Brat Sokol« v prid društvene knjižnice in nabave časopisov.

Boka profi škofu. Poročajo, da se je vse pravoslavno prebivalstvo v Boki kotorski dvignilo proti škofu Boberiću, tudi vsi duhovniki, in vse je zahtevalo, da se mora škof odstraniti. Boberić je odpotoval v neko kopalnico. Zanj in

Strašen uboj. V vasi Civiljanih pri Vrliki v Dalmaciji sta živila dolgo let v prepiru obe Peter Kostur in njegov sin Ivan. Stari Peter je bil čuden človek, ki je iskal prepire in prepete in bil že 14 let v ječi radi požiga. Ivan je bil prišel na dopust in zopet sta se kregala oče in sin. Ponoči pa je sin stopil k očetu, ko je trdno spal in ga ubil s kolecem. Pomagali sta žena Dimitra in nevesta Boja. Vsi trije so sedaj zaprti.

50.000 pismen nerazdeljanih. Na poštne uradu »Split broj II.« imajo okoli 50.000 pismen še nerazdeljanih, to pa radi pomanjkanja uradnikov.

Življenje na Reki. Potniki pripovedujejo, da se na Reki živi jako lepo in udobno. Dosti je hrane in ni predraga. Treba pa se čuditi oblastvenim organom, kako točno skrbijo, da se ne bi kako živilo izvozilo iz Reke.

Kdo kaj ve? Družina Pertot iz vasi Sukavec št. 22, obč. Kal nad Kanalom pri Gorici, išče očeta Stefana Pertota in hčer Zorko, ki sta bila pri zadnji ofenzivi v vasi Sukavec ranjena. Kdor kaj ve, kje se sedaj nahajata, naj poroča na sledeči naslov: Družina Pertot, Sabodinj št. 6, občina Nova Oselica, p. Gorenja vas, Kranjsko.

Dnevne vesti.

— **Socialno-demokrat. stranka in liberalna stranka.** Med nami je socialna - demokratska stranka najmanjša in brez dvojbe tudi najnevljuvnejša. Sili se pa z veliko ošabnostjo vedno naprej in — če smo prav poučeni — bo zahtevala na konferenci v Stockholmu predsednika, bodisi da naj je to g. Anton Kristan ali pa g. dr. Henrik Tuma. Mi privoščimo gospodom, da se pasejo na svoji lastni ošabnosti, kolikor se jim dobro in primerno vidi! Samo eno bi želeli: da naša stranka v teh časih pušča pri miru, kakor mi puščamo pri miru njihovo stranko. Pa je vse brezuspešno! Gospodje so nesrečni, če ne morejo svojega podplata vsak dan na naše pleče položiti! To je njihov šport, ki so ga uganjali že v prejšnjem glasilu jugoslovanske socialne demokratske stranke in žalibog uganjajo ga tudi sedaj v tistem ponižnem lističu, ki ga izdaja g. Viktor Zore in ureja gospa Alojzija Štebičeva. Tako piše včerajšnji »Napreč«: »Liberalna stranka ne šteje v bodočem političnem boju nič več, ker živi ta stranka le še od svoje preteklosti in so ljudje liberalci le še iz dolgoletne navade. Kakor hitro nastopijo normalni časi in se lahko razmahnejo stranke brez zaprek, ostaneta na površju le S. L. S. in socialna demokracija.« Mi se ne spuščamo v nikakoli daljšo polemiko, zabeležili smo zvedo iz zategadelj, da je dokazano, da se naša socialna demokracija sicer silno napihuje, naučila se pa ni ničesar. Kaj bo z napredno slovensko stranko, to je naša stvar, in mi le ne umemo, čemu si »Napreč« glavo beli z našimi skrbmi. Naj rajše premisli, da bo, ako se stvar res tako zasue, kakor je dne 6. septembra prorokoval, potem S. L. S. vsemogočna in da bo malo slovensko socialno demokracijo pohodila in poteptala, kakor nas dosedaj ni mogla poteptati in nas tudi v bodoče ne bo. V drugem pa naj piše »Napreč«, kar hoče!

— **Odlikovanja v železniški službi.** Odlikovani so z vojnim križem drugega razreda za civilne zasluge v območju tržaškega državnoželezniškega ravateljstva: namestnika državnoželezniškega ravatelja dr. Otokar Aufedniček in Jos. Kordin, nadzornik Jakob Ciulič, stavbeni višji komisar Anton Kos, višji nadzornik Lacina, sanitetni konzulent dr. V. Masopust, stavbna višja komisarka Ivan Narič in Bohumil Nosek; z vojnim križem tretjega razreda: pristav Ivan Berberović, nadzdravnik dr. Fran Kogoj, višji revident Fran Lenčec, pristav Alojzij Mulec, nadzdravnik dr. Jos. Šebesta; z vojnim križem četrtega razreda poduradniki in železničarji raznih naslovov: Luka Adam, Ivan Bizjak, Ivan Branjnik, Alojzij Bukovec, Jakob Cesar, Josip Erbežnik, Pavel Fugina, Simon Hoja, Fran Jeraša, Josip Jermol, Fran Kresal, Alojzij Levičnik, Jakob Malovrh, Alojzij Pavlin, Anton Premerl, Josip Sarič, Rudolf Sedovnik, Jos. Simončič, Benedikt Sterpin.

— **Imetelji zlate hrabrostne svetlinje oproščeni fronte službe.** Armadno vrhovno poveljstvo je na cesarjev ukaz odredilo, da se imajo oni, ki so si pridobili zlato hrabrostno svetlinjo, oprostiti fronte službe in uporabiti pri kadrih ali v armadnem območju v izvežbne svrhe.

— **Iz sece deželnega odbora kranjskega, dne 4. septembra 1917.** Društvo za otroško varstvo in mladinsko oskrb v sodnem okraju Ljubljana se dovoli za l. 1917 2000 K podpore. — Ljudsko-šolskim zasilmim učiteljem se dovoli za čas od 1. julija do 31. decembra t. l. vojna draginjska doklada v razmeri 50%, od nagrade.

— **Kranjsko deželno društvo c. kr. avstrijskega zaklada za vojne vdove in sirote ter za varstvo**

otrok in oskrbo mladine. Zastopnikom deželnega odbora v delavnem svetu navedenega društva se imenuje deželnosodni svetnik Franc Milčinski.

— **Ljudskošolske vesti.** Učitelji, kandidatinja Ivana Ukmar je nameščena za suplentinjo v Cerkljici, ker je učitelj Adolf Harmel radi bolezni na dopustu. Za suplenta na meščanski šoli v Krškem je nameščen učitelj Leopold Namorš, Zora Mozetič je nameščena za suplentinjo v Cerkljah.

— **Pričetek šolskega leta 1917/8** na mestnih ljudskih šolah. Šolsko leto 1917/18 se prične na vseh mestnih ljudskih šolah ljubljanskih v soboto, dne 15. septembra 1917 s sklicanjem sv. Duha in dne 17. septembra 1917 z rednim šolskim poukom. Vpisovalo se bo v četrtek, dne 13. in v petek, dne 14. septembra 1917 od osmih do dvanajstih dopoldne; le na mestni nemški dekliški osemrazrednici in pa na šišenski dekliški osemrazrednici v omenjenih dneh od dveh do šestih popoldne, in sicer: za I., II., III. in IV. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju I. mestne deške šole v Komenskega ulici št. 19; za mestno nemško deško šolo v šolskem poslopju c. kr. nemške državne gimnazije v Beethovnovi ulici; za mestno slovensko dekliško šolo in pa za mestno nemško dekliško šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 21; za mestno trirazrednico na Barju v šolskem poslopju na Karolinški zemlji št. 40; za šišensko deško in pa za šišensko dekliško osemrazrednico v šolskem poslopju na Gasilski cesti št. 242. Otroci, ki ne stanejo v Ljubljani, se v mestne šole ne bodo sprejemali. Vsa podrobna pojasnila dajejo šolska vodstva ob vpisovanju.

— **Pričetek šolskega leta 1917/8** na obeh mestnih slovenskih otroških vrtcih. Na obeh mestnih slovenskih otroških vrtcih se prične šolsko leto 1917/8 v torek, dne 18. septembra 1917. Vpisovalo se bo v šolskih prostorih na Zaloški cesti št. 1 in v Cerkljenski ulici št. 21 v ponedeljek dne 17. septembra 1917 od 2. do 5. popoldne.

— **»Glasbena Matica«.** Vpisovanje gojenec v glasbeno šolo za leto 1917/18. se vrši v četrtek, petek in soboto, 13., 14. in 15. septembra dopoldne in popoldne in v ponedeljek 17. dopoldne. Razdelitev ur pouka za vse gojence se izvrši v ponedeljek 17. ob 5. uri popoldne. Redni pouk v šoli se prične v torek 18. septembra. Pogoji vstopa, učni predmeti in razna pojasnila so razvidna iz razglasa na deski v društveni hiši v Vegovi ulici 7.

— **Državno društvo privatnih uradnikov** je imelo te dni na Dunaju v velik dvoran trgovske zbornice občni zbor, na katerega so prišli tudi delegati iz Češke, Moravske, Slezije in Stajerske. Zborovanje se je postavlilo energično proti težavam z živili in za izdatno povzvišanje plač. Po referatu podpredsednika Malvja je bila soglasno sprejeta od načelstva predlagana resolucija, ki zahteva v bistvenem to-le: Podjetniki se zavežejo, da zopet sprejmejo v službo in obdruže najmanj šest mesecev po zopetnem vstopu vračajoče se vojake. Po vojni se morajo službeni prejemniki zvišati za najmanj 50%. Vračajočim se vojakom naj se da primerno posojilo, da si obnove gospodarstvo in se preskrbe s civilno obleko. Rente se po zakonu za privatne uradnike primerno zvišajo. Zvišanje službenih prejemkov in odprava doklad, pri čemer naj sodeluje država. Kolektivne pogodbe med delodajalci in organizacijami nastavlencev. Ustanovitev zbornice privatnih uradnikov. Ustanovitev posebnih razsodišč za odločitev oziroma poravnave v službenih sporih. Podpravljanje trgovskih šol. Razdolžilna akcija za dolgeve privatnih uradnikov, nastalo pred vojno in po vojni. Pravilno in praktično razdeljevanje živil in potrebščin ter polagoma zniževanje cen potom uspešne konsumentске politike in zakonodajstva.

— **Čenjeni tovariši in tovarišice** vseh zasebnih učnih zavodov, pristopite novemu društvu »Zasebnih uradnikov in uradnic na slovenskem ozemlju« in se mnogobrojno udeležite prihodnjega občnega zbora. Časi so resni, združimo se! — Davorin Judnič, zasebni učitelj matematike, fizike in jezikov.

— **Vajeniški dom v Ljubljani** otvori »Društvo za varstvo vajencev« še v teku letošnjega leta. Sprejemali se bodo rokodelski vajenci, zlasti taki, ki so sirote padlih vojakov. Nudila se jim bo vsa oskrba, hrana in stanovanje. Vajenci bodo plačevali primerne vzdrževalne prispevke, nekaj mest je tudi brezplačnih. Starši, ki žele dati svoje sinove izučiti v kaki obrti in jih hočejo izročiti v tej dobi v zanesljive roke, naj pošljejo priglaso na naslov: »Uprava vajeniškega doma v Ljubljani, Komenskega ulica št. 12«, najkasneje do 15. oktobra t. l., kjer se dobe tudi potrebne poizkušnje o sprejetosti.

— **Društvo za varstvo vajencev** je z velikim trudom in žrtvami pripravilo vse potrebno za zgoraj razglasieno otvoritev provizoričnega vajeniškega doma v zavesti, da leži bodočnost našega naroda v zdravem in dobrem obrtnem naraščanju. S tem si je naložilo tako težko nalogo, da je društvo samo ne bo moglo izvesti, če ne bo našlo v javnosti in pri naši mladini interesiranih čimveč zaslonbe. Odvisno bo to podjetje od javne dobrodelnosti in se obrača zato društvu na dobra sra, da pomagajo pri začetnem delu. Dobro dobi bodo darovi vsake vrste, zlasti pa naturalijah, da bo mogoče mladim preživljati. Vabimo vse, ki se zanjajo za skrbstvo mladine, da pristopijo k društvu in po svojih močeh podpirajo njegovo delovanje. Sedež društva je v Ljubljani, Komenskega ulica št. 12.

— **Karel Wider občeznari in priljubljeni tukajšnji učitelj** -praporščak v nekem polku je včeraj 6. t. m. v Podgorici v Črni gori izdihnil svojo blago dušo. Ob odprtem grobu žalujejo njegovi zvesti prijatelji, tovariši in vsi, ki so poznali njegov blag značaj. Lahka bodi blagumu pokojniku daljna zemlja! Gospej soprog in vsem ostalim naše iskreno sožalje!

— **Umrl je 4. t. m. v Ljubljani g. Ivan Moré,** sodavičar, načelnik sodniške zadrage na Kranjskem in hišni posestnik. Bil je pri svojih tovariših obče priljubljen in spoštovan, v najširših krogih kot kremenit značaj. P. v m.!

— **Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske.** V času od 26. avgusta do 1. septembra se je rodilo 23 otrok, umrlo pa je 62 oseb, med njimi 23 tujcev. Za grizo so umrle 3 osebe, za jetiko pa 1 tujec in 4 domačini. Vsi samomora je umrl eden.

— **Neznan vstopilonec.** Iz Save so potegnili pri Gornjem Hotanju moško truplo, katero je ležalo kake štiri tedne v vodi. Neznanec je visok 178 cm, močnega telesa, širokega obraza, obločen je bil samo v spodnje hlače in belo srajco.

— **Nesreče.** Motorni vodja Ivan Vika je pripeljal na Črni vrh v tovrnem avtu puške. Ko jih je razkladal, se je ena puška sprožila in je zadela Viko v spodnji del telesa, 17letnega Vinkota Vončina za njim stoječega pa v srce. Vika je smrtonosno ranjen, Vončina je takoj umrl. — Težak voz je vrgel 69letnega Frana Mežaka iz Tržica, ki služi v Studenčicah, na stran. Mežek je zadel na vogal sosodne hiše z glavo in oblekal mrtve.

— **Obrtniška bolnišnica** blagajna v Idriji posluje od 1. t. m. naprej v pisarni Občnega konsumnega društva v Idriji. Uradne ure so vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 6. popoldne. Člani, ki so s svojimi prispevki zaostali, se opozarjajo, da za stanke takoj poravnajo. Podjetja, ki so po zakonu z dne 30. marca 1888. leta d. z. št. 33 zavezana vsloju uslužbenca zavarovati in doslej tega še niso storila, se opozarjajo, da postavi nemudoma zadostje. — Načelstvo.

Izgubljena je bila denarnica z no-

kako 20 K in s karto za kruh. Odda naj se v Levstikovi ulici št. 2 pri ge. Vida.

— **Priročba iz Dole.** Odkar je bil promet zopet nekoliko omejen, je nastala pri pisarni pošti prava babylonjska zmedenjava. Dve uri samo smo oddajali od Ljubljane in dobivamo pošto iz Ljubljane šo le drugi dan zvečer, časopise dostikrat se le tretji ali četrti dan, med tem, ko berejo na Dunaju in v Zagrebu ljubljanske časopise že 7. dan jutro, iz Monakovega dobimo časopise drugi dan — redno. Predstavljajte si pa razdaljo med Ljubljano in Dolom ter Monakovim. Ravno tako je z drugo pošto. Dopolniti navadne trgovske vsebine potuje iz Skofje ike osem dni — med tem časom se lahko petkrat peš pride. In ako se pritežimo, dobimo za odgovor: »Potrpite vojna je.« S tem odgovorom se se-tolajmo enkrat, več pa ne, ker vojna nima pri tem nič opraviti. Obrgamo se do slavne pošte uprave, da napravi v tem oziru energične korake. Mislimo, da smo do te zahteve z ozirom na horendno zvišanje vseh poštinskih pristojbin, upravičeni.

— **Iz Maribora.** Naši Nemci so vedno v ognju, kadar izvedo da novo slovensko posestno pridobitev. Dolže nas, da nam ni za blagor države. To je sveda nesramnost, ki jo najbolj zavrača dejstvo ogromnih vsot, ki jih je podpisalo doslej slovensko občinstvo našega mesta in vse okolice, ki daleč preseza za milijone — subskripcije nemškega velekapitala v Mariboru in okolici. In še to: Nemci se niso sramovali, še med vojno kupovati in kosati tujo slovensko zemljo in razseljevati na njih tujce. So to izvrševali sredi vojne, sredi miru med narodi in strankami. Ali naj navedemo nekaj statistike? Če je gospodom na tem, jim bomo postregli! Kdo nakupuje in trga slovenska posestva in dela v javno protidržavno duhu? Zloglasna »Südmarka«, ki dobiva vsako leto na tisoče podpore tudi od mestne občinske hranilnice mariborske! Zato ne uprabljajte »Südmarka«!

svojega denarja v strogo avstrijsko-patriotične namene, kakor je n. pr. vojno posojilo? In zakaj mestna hranilnica pomaga s tisoči denarja pri tem postopanju? »Südmärkte«. Ali morda ne vé, da je »Südmärkte« delo za Velenje? In končno: Zakaj odira mestna občinska hranilnica slovenske posestnike, in ne hrani onega denarja že a priori v »patriotične namene? Pa menda vendar ne za to, da »Südmärkte« more v kalnem ribarju? Posedite najprej pred svojim pragom, nas pa pustite lepo na miru, če ne, povemo svetu par reči iz zadnjih let, ki bodo vam najmanj ugašale! Ali se vam kaj sanja?

Na privatnem učnem zavodu liegat v Mariboru na Dravi se prične z 2. okt. t. l. novi tečaj za steno-grafo, stroje-pisje, pravopisje, nastavek, računstvo in lepopisje. Traja 6 mesecev. Prospekti zastoj, Pojasnila od 11-12 dop. Maribor Viki-tinghofova ul. 17 I. nadstropje.

Kino Ideal. Spored za danes v petek 7. septembra: Posebni večer z dvema veseligrama najboljši kakovosti: Prijubljeni nordijski umetnik Waldemar Psilander v prvi: »Mož brez bodočnosti«, Erika Glässner v drugi: »Kotiv položaj«. Predstave kot navadno; zadnja ob pol 9. na vrtu s spremljevanjem orkestra.

Cenzura naročnice »Slovenskega Naroda« vlnudno obveščamo, da se ta mesec dopošiljanje lista ustavi, dne 19. septembra t. l. vsem onim, ki do tega dne ne pošljejo zapadle naročnice. Kdor slučajno ni prejel položnice, izvoli postati naročnik po nakaznici.

Aprovizacija.

Magistratu nam pišejo: »Naprej« je v četrti priobčil o prodaji kruha v Ljubljani silno konfuzno dnevno beležko, ki se da na različne načine tolmačiti in ki je od vsega pričetka nalašč tako spisana, da bi na eni strani nastalo napačno mnenje v javnosti, na drugi strani pa imel dotični pisec izgovor: saj nisem tako mislil. Mi sprejememo vsako pametno kritiko, ampak ta bodi odkritosrčna, da se bo vedelo, kje naj se z odpravo zastavi. »Naprej« torej piše: »Zadnjič se je uredila izdaja krušnih kart, kar je tudi pravilno, sedaj prosimo, naj se pa še uredi natančna prodaja kruha. Ako se prosi, naj se prodaja na najmanjši kosček kruha brez karte, se ga ne dobi. Pa magari, če otroci lakote umirajo! (Pišec bi moral vendar vedeti, da se brez krušnih kart postavno ne sme kruh prodajati, vendar pa je njegova prazna fantazija, če trdi, da so raditega že otroci umirali.) Potem se nadaljuje, in tukaj je nastavljen tista past, v katero naj se vjame občinstvo: »Ako pa človek opazuje jutraj pred prodajalnami, ko pripeljejo mlekarice mleko, se vidi, koliko kruha odnesejo. V drugo prodajalno prinesejo podplate, zato se pa oddaja za iste dije časa kruh na deželo. V tretjo prodajalno se pripeljejo maline z dežele, tudi za iste se oddaja kruh. To izgleda tako, kakor da bi si že vsak hotel nagrabiti kapital na račun revnejših slojev«. Torej čela zadeva je precej temna. Govori se tukaj o prodajalnah. So li to prodajalne, v katerih se kruh prodaja ali pa druge prodajalne, kjer dobivajo mlekarice kruh, ki so ga lastniki sebi od ust odtrgali? Če pa hoče pisec trditi, da se v mestnih prodajalnah oddaja kruh za mleko, podplate in za maline, potem je njegova prokleta dolžnost, da pove v listu vse podrobnosti ali pa naj jih naznani na magistratu. Krivati o tem, da se revnejšim slojem kapital žre, o drugem pa molčati, je naravnost nekaj nemogočega, nedostojnega in nekaj neodkritosrčnega. Povejte, kar veste, in bodite prepričani, da, če se izkaže, da so vaše dolžive resnične, se bodo nedostaki brez dvojbe takoj odpravili.

Konferenca o prehrani. Včeraj je bila prva seja. Ministriški predsednik je v svojem govoru povdarjal, da smatra vse prebivalstvo gospodarstva vprašanja sploh in zlasti vprašanja o prehrani za najvažnejše in najnajtežje. Glavna skrb državne uprave bo, doseči, da bi se kar mogoče mnogo produciralo. Druga naloga vlade je skrbeti za nacionalno razdelitev produkcije. Pri tem je vprašanje, ali se naj nadaljuje sistem državnega gospodarstva ali se naj ta sistem ublaži in dovoli svobodnejšo trgovino. Vlada bi v teh stvareh rada postopala v soglasju s parlamentom in s prebivalstvom. Pri razpravi se je posebno povdarjalo, da more samo državno gospodarstvo zagotoviti pravično razdelitev živil, dasi je sistem sila prišel največkrat že prepozno do veljave. Mnogo se je govorilo tudi o neenakosti pri preskrbovanju živil. Organizirani konzumenti so dosti na boljšem kakor neorganizirani.

Oddaja špeha. Mestna aprovizacija bo oddajala v soboto dne 8. septembra dopoldne 8 ur na vrtu s spremljevanjem orkestra.

Jožefa med stranke, ki imajo rumene izkaznice s črko B in C. Na vrsto pridejo od 7. do 8. ure stranke z izkaznicami B št. 1200 do 1500; od 8. do 9. ure stranke z izkaznicami B št. 1500 do konca in z izkaznicami C št. 1 do 200, od 9. do 10. ure stranke z izkaznicami C št. 20 do 500, od 10. do 11. ure stranke z rumenimi izkaznicami C št. 500 do 900. Vsaka oseba dobi četrtil kilograma. Kilogram stane 4 K.

Oddaja krompirja. Mestna aprovizacija bo oddajala v svojem skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti v ponedeljek dne 10. t. m. krompir. Na vrsto pridejo od 8. do pol 9. ure dopolne odjemalci kruha pri Pauru na Sv. Petra cesti št. 48, od pol 10. do 11. odjemalci kruha pri Bončarju št. 41, Sv. Petra cesta, popoldne od 2. do 3. odjemalci kruha pri Balaziju v Kolodvorski ulici, od 3. do 4. odjemalci kruha pri Strausu v Škofji ulici št. 15, od 4. do 5. odjemalci kruha pri konsumu v Spodnji Šiški. Vsaka oseba dobi 3 kg. Kilogram stane 34 vin. Zadnje rodbinske izkaznice št. 124 in 125 prinesite s seboj.

Premog. Stranke, ki so dne 5. in 6. t. m. plačale pri magistratu 50 kg premoga, pridejo lahko ponj v skladišče pred Narodnim domom in sicer po sledečem redu: ponedeljek dopoldne št. pobotnice od 3560 do 3660, popoldne št. 3661 do 3760; tor ek dopoldne št. 3761 do 3860, popoldne št. 3861 do 3960; sredo št. 3961 do 4060, popoldne 4061 do 4160; četrtek dopoldne št. 4161 do 4260, popoldne 4261 do 4360; petek dopoldne št. 4361 do 4460, popoldne št. 4461 do 4560; soboto dopoldne št. 4561 do 4660. — Potrdila o plačilu je prinesiti seboj, istotako tudi vreče. Onim strankam, ki se ne bi zgasile za premog ob določenem času, se bo premog dostavil na dom.

Petrolej. Vse stranke (tudi obrtniki in uradi) se opozarjajo, da zaradi dodelitve petroleja sedaj naj ne hodijo na magistrat, ker bo kratek izdan tozadevni razglas.

Petrolej. Kranjska dež. vlada je razglasila glede dobivanja petroleja: zahtevo do prejemanja petroleja za druge namene kakor za razsvetljavo je naznaniti oddelku za mineral. vodo v trgovskem ministstvu. Ravno tako tudi zahtevo do prejemanja petroleja, če znaša mesečna poraba nad 50 l. Petrolej za razsvetljavo do mesečnih 50 l. se dobi iz množine, ki je nakazana političnemu okraju. Petrolej prodajajo trgovci, a upravičenci morajo naznaniti potrebo pri občinskem uradu. Oboleni so za tufizom 1 domačin, 1 tujec in 117 vojakov, za grižo 9 domačinov, 1 tujec in 30 vojakov ter za vrtico 1 domačin.

Razne stvari.

Zveza madžarskih žurnalistov je sklenila zahtevati, da se zagotovi časnikarjem minimalna plača 700 K na mesec.

Zvišanje odvetniškega tarifa. Pravosodno ministristvo je izdalo naredbo, s katero je zvišalo nekatere točke odvetniškega tarifa. Odvetniki smatrajo to zvišanje za provizorično odredbo in upajo, da se po končani vojni temeljito reformira odvetniški red.

Perilo na Nemškem. Že pred nekaj časom je urad za perilo izdal posebno naredbo glede porabe gostilniškega perila. Zdaj je izšla še dalje segajoča naredba, ki se tiče vsega perila zasebnikov. Prepovedano je prodajati, kupovati in popravljati rabljeno perilo vsake vrste, če hoče s tem kdo kaj dobička napraviti. Za perilo iz papirja pa to ne velja.

Griža na Češkem. V času od 19. do 25. avgusta je bilo uradoma paznanjenih 164 slučajev griže in je 132 bolnikov umrlo. Izvrstna hrana!

Zaloga sardin. V Stavangerju na Norveškem je zbranih zdaj 400 tisoč zabojev sardin, to je 40 milijonov skatelj sardin. Skupna vrednost te zaloge znaša 80 milijonov avstrijskih kron. Take zaloge sardin na enem kraju ni svet še nikdar videl.

Črnovojnika kot velogoljufa. Pred divjijskim sodiščem na Dunaju se je začel nov velik proces. Pozvanih je 65 prič. Obtožena sta: računski podčastnik 49. pp. Rudolf Nagl in črnovojniški infanterist 49. pp. Juri Brück. Ta poslednji je znan pošteni in je že večkrat imel opravka s sodišči zaradi milijonskih »kupčije«. Goljufala sta s krompirjem, z moko, s sladkorjem in z usnjem in sploh z vsem mogočim blagom. — Se ni končala velikaneka obravnava zaradi goljufij proti I. Kodetu in njegovim sokrivcem, pa se je že začela nova.

Nemško časopisje pod vladnim vodstvom. V Nemčiji so ustanovili nov urad, čigar načelnik bo svetnik baron Braun. Ta urad ima namen zagotoviti skupno delo med državnim vodstvom in med časopisjem. Rečeno je pač, da nemški urad na bo veljal na

časopisje, nego mu dajal je gradivo in informacije, a kaj to pomeni, si lahko vsak sam misli. Sicer pa uživajo listi v Nemčiji, kakor se lahko vsakdo sam prepriča, razmeroma veliko svobodo in res ne vemo, čemu se prav za prav pritožujejo. Naj bi poskusili enkrat tako cenzuro, kakor jo morajo prenašati avstrijski slovanski listi, potem bi šele videli, kaj pravzaprav je cenzura.

Izgnanje tujcev z Ogrskega. Ogrska vlada je odredila, da morajo tujci — izvenzemski gotove izjeme — v 14 dneh zapustiti Ogrsko. V avstrijskih nemških krogih je ta kruta odredba vzbudila velikansko nevoljo, kajti v zadnjih mesecih se je zateklo na tisoče in tisoče Avstrijcev na Ogrsko. Tam je namreč še vsega dosti, tam je za denar vsega dobiti, tam je življenje vzlic vojni še vedno tako prijetno, kakor v miru in tam se da s tihotapskim izvažanjem živil in drugih potrebščin še vedno lepe svote zaslužiti. Dunajčanje se postavljajo na stališče, da vlada po veljavnih pogodbah med Avstrijo in med Ogrsko popolna svoboda prometa in da se ne sme kršiti ne ogrska, ne avstrijska vlada. V Budimpešti je 20.000 tujcev, ki jih zadene nova odredba, vsi drugi tujci imajo stalna stanovanja in stalen poklic in jih ni mogoče odstraniti. Galiških beguncev je bilo 15.000, a odpravili so jih že eno tretjino, ostale pa še bodo.

Rim v vojnem času. »Neue Zürcher Ztg.« prijavlja dopis iz Rima. Če kdo pride iz Milana, pravi dopisnik, se mu zdi Rim kakor izumrlo provincijalno mesto. Dasi so vsled pomanjkanja premoza vlaki v kopališča omejeni, je vendar običajni beg Rimljanov in Rimljanek v gore in na morje letos še večji kakor druga leta. To ni samo posledica vročine, nego tudi dejstva, da je na deželi ceneje in bolje živeti, kakor v Rimu. Sicer pa se v Rimu že čuti, da je bil letošnji pridelek na žitu in sadju izdaten. Kruh je bel in odlično boljši kakor naš švicarski vojni kruh, dostikrat je vzlic vsem prepovedim dobiti svež kruh. Saharinu podobni ostudni sladkor je izginil in dobiti je dovolj belega in rafiniranega sladkorja brez nakazil. Cene mesa in sadija so pač nekoliko poskočile, kakor cene usnja in čevljev, vendar ne preveč, pač pa je padla cena vina, ker se ga bo pridelalo mnogo in dobrega. Kaka usniten v življenjskih razmerah se komaj opazi in draginja, kjer se je, ni nastala vsled nezadostne produkcije, nego ker je denar izgubil nekaj na nakupovalni moči. Zdaj razburjata Rim dve stvari: močno zvišanje cen tabaka in zopetno pregledovanje tistih, ki so bili že enkrat spoznani za nesposobne za vojaško službo. Vzeti bo več stotisoč mož — tako se računa in sprejeti bodo na njih mesto v delo in službe ženske. Zaradi zvišanja cen tabaka — za 40 do 66 odstotkov, kar je pravzaprav malo v razmerju s povišanjem druge — so Rimljani posebno razburjeni.

Bolnim ženam poročne naravna »Franz - Josef« grenčica« do zboljšanja tega teka, urejene prebave, lagodnega izpraznenja črevesa, kar vse ima svoj vpliv na splošni boljši telesni počutek.

Darila.

Gospod Jernaj Kopač, svečar iz Gorice, je o priliki otvoritve delavnice v Spod. Šiški št. 90, daroval za svoje sorolake ponovno 100 kron. Plemenitemu darovalcu se iskreno zahvaljujemo.

Preč. g. Valentin Oblak, župnik v Kropi, je ponovno daroval za goriske begunce znesek 100 kron. Posredovalnica izreka v imenu teh revežev svojo najtoplejšo zahvalo.

Za Ciril - metropolitom družbo: Postojnski dijak, zbrani v kavarni »Labof« 20 K, zbrali povodom odhodnice tovariša Borota: Ivan Poč, mornariški uradnik v Pulju, 2 K mesec, prispevka in Svitko Starc, šolski vodja iz Jurklostra, 2 K 30 vin, kot preostanek stroškov našega uredništva. Skupaj 24 K 30 vin. Srčna hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopač. Čistilna in tisk »Narodna tiskarna«.

8 vinarjev
(za doplačilo) stane Vas moj glavni katalog, katerega se vam odpošlje na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur
Jan Kurnad, t. l. hr. dvor. dobav., Most (Hrux) 1466, Češka.

Nikljaske ali jeklene ankarice K 16, 18, 20, armadne radijske ankarice K 18—, 22—, 26—; belokovinate (Gloria-srebro) z dvojnimi pokrovom ank. remont. ure K 30—, 32—; masivne srebrne ank. remont. ure K 40, 50, 60. Budilke in stenske ure v veliki izbiri, 3 letna pisemna garancija, Pošilja po povzetju.

Nikakega rizika. Zamenjava dovoljena ali se povrne denar.

Proda se več
novih moskih in ženskih dvokoles
z dobro še staro pnevmatiko ter
živalnih STROJEV
»Singer« in »Ringschiff« in dva amerikan-
ska pisalna stroja v dobrem stanu.
Novo! Došle so Novo!
žepne električne svetilke
brez baterij, dajo lepo trajno svetlobo.
Kupi se več že rabljenih in tudi pokvarjenih
PISALNIH STROJEV.
F. BATJEL, Ljubljana,
Stari trg št. 28.

Brez posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, odnosno oče, brat in svak, gospod

Karl Wider
mestni učitelj in praporščak

dne 9. t. m. v Podgorici v Črnigori po kratki mučni bolezni, v starosti 48 let preminul.

Pogreb je bil danes.
Maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.
Bodi mu prijazen spomin!

LJUBLJANA, dne 7. septembra 1917.

Marija Wider roj. Polak, soproga. — Mara, Boris, otroci in ostali sorodniki.

Toront's Berk naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok, Slavica, Rozika, Pince in Jelice in sorodnikov pretresujočo vest, da je zvela neizprosna smrt iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, svaka in zeta, gospoda

Josipa Berka

knjigovodjo »Posojilnice v Celju«, člana načelstva »Zadružne zveze v Celju«, odbornika »Zveze slovenskih posojilnic«, t. č. v vojaški službi.

V najlepši moški dobi, v 41. letu starosti, je dne 4. septembra ob 9. uri jutraj po kratki bolezni zatnil za vedno oči.

Pogreb nepozabnega rajnega se vrši v četrtek, dne 6. septembra ob 4. uri popoldne na celjsko okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v farni cerkvi v Celju v petek dne 7. septembra ob 8. uri jutraj.

Mir božji njegovi duši!

Celje, dne 4. septembra 1917.

Telefon 46208.

Artika, fino lepilo, skakalja presto kot nadomestek za arabski gumi in dekstrin,

jako uporaben, v tenki plasti namazan, skoro brezbarven, hitro sušeca se lepilna snov, k izvrsno drži, prikladen za vso kartonažno industrijo, za nalepljenje etiket na papir, usnje, steklo in ploščevino, dobavlja točno 5 kg, 10 kg, 20 in 50 kg, v sodih a 250 kg iz tovarne:

CEH & BLITZ, Dunaj XX/2, Dresdenerstrasse št. 82.

Kino Central
v deželtnem gledališču!

Petek 7. in sobota (praznik) 8. septembra:
Žrtev zdravnice.
Drama v štirih dejanjih.

V osvojenem Bukareštu.
Krasni naravni posnetki.

Nedelja 9. in ponedeljek 10. septembra:
Mati skrb.
Pretrstljiva drama iz življenja.

DOBER SVET. Izvrstna veseloigra.

Torek 11., sredo 12., četrtek 13. septembra:
Nesreča v rudniku.
Rudniški roman v štirih delih.
V glavni vlogi Hanni Weiss.

V Parizu izprašana
učiteljica francoščine, daje pouk.
Aneta Polodnik, Cigaletova ulica št. 4/
II. nadstropje, Ljubljana. 2789

Sestnajstletno DEKLE
želi službo v mešano trgovino, najraje
na deželi. Vajena je tudi v šivanju belega
perila, je poštenih starišev. 2944
Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Modistinija
spretna v svoji stroki, se sprejme takoj za
stalno proti dobri plači. — Pismene ponudbe
pod »Takoj/2911« na uprav. »Slov. Naroda«.

Sprejmeta se
dve učenki
na hrano in stanovanje. 2925
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Učenko sprejme takoj
modistika
Ivanka Stegnar, Ljubljana,
Rimska cesta št. 10. 2939

Orehe in lešnike
kupi v vsaki množini trdka
Alois Orljčič, Trst via Coroneo 5.
Istotam se dobe fini biškoti in razno pecivo.

Proda se
skoro nov, fin (seeski) moški plašč,
istotak »Impregulirani« (za dež), damski
jaket, garnitura za spalnico (2 zgornji
odeji za posteljo in ena za mizo) zel. barve.
Naslov se izve v upravi »Slov. Naroda«.

STROJNIK.
Izkušen kovač, izprašan kurjač in strojnik,
vojašine prost, želi vsled vojnih razmer
službo premeniti. 3009
Kdo, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Odvetnik na Sp. Štajerskem išče
konicipijenta.
Ponudbe pod »A. B./2935« na
upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Došli so znani izborni
kotleti »Sldonia«
cena à K 1.30. Odposiljajo se tudi po pošti
najmanj 10 komadov. Karol Keučić, Ljub-
ljana, Sočna ulica 1. 2872

Prodajalka
mlajša poč., steklarske ali mešane stroke,
večja slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi, se sprejme takoj v trgo-
vini stekla in porcelana Fr. Strup, Celje. 2947

Gojenki liceja ali sploh dijakinji
oddam
prazno sobo s hrano.
Klaviar na razpolago. — Ponudbe na
uprav. »Slov. Naroda«. 2950

GOSTILNA
z lepimi prostori v »Narodnem domu« v
Slov. Gradcu, se da v najem s 1. okto-
brom. Natančnejša pojasnila se zvedo pri
Jožef Druskoviču, trgovcu v Slov.
Gradcu. 3007

Več pahljačavih palm
(Fächerpalmen) je na prodaj.
Vpraša se pri oskrbnistvu
graštine v Ribnici. 2945

Hišica z vrtom
se kupi. — Ponudbe na:
Marija Hafner, Kočevje.

Trgovski pomočnik
galanterijske stroke, vešč slovenskega, nem-
škega in hrvaškega jezika, išče primerno
službo v Ljubljani ali okolici, po mož-
nosti oskrba, a plača po dogovoru. Cenjene
ponudbe pod »St. 3017« na upr. »Sl. Nar.«

PIANINO
in program 2949
KLAVIR
se prodasta Krakovska ulica 19.

Zastopniki
ki so dobro vpeljavani v industrijskih krogih,
pri špediterjih, lekarnarjih, drogistih, rudni-
kih, poljedelskih zadrukah in veleposre-
stih, dobe koristno zastopstvo v ke-
mični tovarni Bagna Poljak, Br. Vito-
gradi, Praga, Jungmannova ulica št. 33,
Čehoslovaška. 2997

Kupi se vsaka množina
lesa zlahtnih kostanjcev
nad 10 cm deb., franco vagon. Ponudbe
z navedbo cen in odhodne postaje pod
»Edelkastanienholz 3012« na upr. »Sl. N.«

Prešernove slike
prodaja in pošilja po poštini povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 2923

Starejša prodajalka
se takoj sprejme, za trgovino z mešanim
blagom, večja slovenskega in nemškega
jezika v govoru in pisavi. 2993
Kje, pove upravnistvo »Slovensk. Naroda«.

Hiša na prodaj
v Mariboru nasproti glavnega kolodvora
pripravna za vsako trgovino, posebno prav
ugodno opremljena za naseljenje Vpraša
se pod »Dobro naloženi kapital 40.000/
2878« na upravnistvo »Slov. Naroda«.

300 kron nagrade
tistemu, kdor mi preskrbi v najkrajšem času
prazno ali meblirano stanovanje
iz 2—3 sob, kuhinje, če mogoče tudi kletjo
v bližini Mestnega trga. — Cenj. ponudbe
pod »mirna stranaka 3010« na upravnistvo
»Slov. Naroda«. 3010

Deček
star 16 let, izvanredno močan, ki se je že
dve leti učil trgovine z mešanim blagom in
je moral učno dobo radi opustitve trgovine
prekiniti, želi takoj vstopiti v jednako
trgovino kot učenec s popolno oskrbo.
Ponudbe na Franc Jarh, Maribor o/Br.,
Arhur-Mally ulica št. 45. 2493

Javornik na Gorenjskem.
Proda se dobro zidana
enonadstropna hiša
št. 33, na Javorniku za 26.500 kron
z obsežnim vrtom in travnikom. Hiša
ima 6 malih stanovanj in je cela podkletena.
Vknjiženih 12.000 K bi lahko ostalo gori.
Ponuditi je na: Posojilnica v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 6. 3011

Starejša, samestojna perfektna
kuharica
ki zna ekonomično gospodinjiti, večja vseh
domaćih del, zvesta in poštena, ki ji je znan
tukajšnji trg, z letnimi izpričevanji, se išče
k samestojnemu, starejšemu gospodu
proti dobri plači. Ponudbe z navedbo do-
sedanjih službenih mest je nasloviti na:
pošta predal 70, Ljubljana. 2968

Figijenična
manufaktura
Julij Slinger
Dunaj I, Wiesingerstr. 8 F.
Ceniki z zdravniškim
poukom gratis in fr.
Zaprti, 30 vinarjev v
znamkah. 134

Trgovci! Gestilničarji!
KOCKE za juho!

zelo dobre vrste, 1900 za 27 K,
Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K.
Najboljše kocke za kimej-juho, 1000 kock 40 K.
pošilja proti povzetju ali predplačilu trdka
IVAN UREK, Ljubljana,
Mestni trg št. 13. 2596

Kupujem in prodajam.
bodisi pohištvo, steklenino, že-
lezo, sušice, porcelan, orožje,
pedobe, star denar, sploh vse,
kar je najmanj 50 let staro.
Obenem kupim staro zobovje.
Posredujem za hiše, zemljišča itd.
Albert Derganc
brivec in konicijoniran starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Vozna kolesa
in
pritikline,
poprave,
emajliranje in poniklanje
izvršuje točno in ceno 1311
A. Weissberg, Dunaj II,
Untere Donaustrasse 23/S.
Cenik odd. 1 zastoj.

Bila sem iznenadena s prijetnim
občutkom osvete po polni popolnoma
kratki uporabi Vašega crema
VUNOME
ki učinkuje brzo, ne masti, če tudi
zabrani sušenje kože.
Božena Duranova,
članica opere mest. gledališča na
Kralj. Vinogradih.
Izdeluje: Laboratorij Nera, Praga-
Vrbovice, Malok. ul. 33, tel. 6443.
Veliki lonček 3 K, srednji K 1.50, za
poskušnjo 60 vin. — Pošilja se po
pošti proti vpslatvi zneska z dodat-
kom 60 vinarjev za porto.
Zaloga v Ljubljani: Lokarna
U. pl. Trnkovec. 2084-X.

Knjigovodja
(samostojen bilancijer), vojašine prost, išče
mesta pri kakem večjem denarnem zavodu
ali industr. podjetju. Je tudi dober kapelnik
in zborovodja. — Ponudbe pod »Bilancijer«
na uprav. »Slov. Naroda«. 2979

Vilana Bledu
Žirovnik, je še na prodaj.
Pojasnila daje J. Žirovnik v
Gorjah. 2971

500 kron!
Vam plačam, ako moj uni-
čevalec korenin **Mia balzam**
ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših
kurjih očen, bradavic, obšišancev.
Cena lonček z jamstvenim pismom 1.75 K,
3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na
stotine zahvalnih pism in priznanj.
Kemény, — Košice (Kassa) Postfach I
12 307, Ogrsko. 3663

Josip Jug
pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.
se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela Jamčim
da delam samo s pristnim tirnežem.
Solidna in točna postrežba.

Povečane slike
do naravne velikosti, kakor tudi
očinane portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 185
Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana 839
Kolezijska ulica št. 16
priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

.. Izposojevanje ..
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
.. in balkone. ..
Vsakovrstne sadike do
najzlahnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.
Brzojavke I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana. "

Gonoktein.
Najnovejšo izkušeno sredstvo proti
akutnemu kroničnemu kapavcu (tripjerju),
belemu toku, cystitidi, črevesnemu in
mehurčnemu katarju i. t. d.
Brez vbrizgavanja. O Gonokteinu
piše: »Casopis čeških zdravnikov
leta 1912. št. 14.«
Eno izmed mnogih sredstev, ki ga
lahko toplo priporočamo v resnični praksi
je takozvani Gonoktein. Spaja v sebi
vsa dobra svojstva in prekaša vsa druga
sredstva. 2130
Gonoktein ovira s svojim bakterid-
nim delovanjem nadaljevanje vnetnega
procesa v zadnjem delu sečne cevi,
kakor tudi pojave komplikacij. V slučajih,
ki smo jih mi imeli, preiskovali smo
tudi vodo, ter nismo opazili niti najmanj-
ših sledov draženja ledvic, a bolniki se
nikoli niso pritoževali, da jih boli na
lumbalni strani.
Dobre spričevala temu antisepti-
ku daje tudi občutnost, da so bolniki,
opazivši, kako je s sobolnikom odleglo,
sami zahtevali, da dobe ta preparat.
Zahtevajte literaturo in propekt.
Dobi se v vseh večjih lekarnah.
Skatljica K 7.—
Ljubljana: Lokarna »Trnkovec«.
Zagreb: Lokarna »Salvator« S. Mik-
lošiča, Jelačićev trg.
Preizkujate: Farmakološko-kemični labora-
torij »HERA« Praga-Vrbovice 552.
Dobavatelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

Proda se
hiša z vrtom
v prometnem kraju na Sp. Štajerskem.
Naslov se izve v uprav. »Slov. Nar.«

Zamaške
nove in stare, kupi vsako množino
trdka „Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov JELAČIN &
Ko, Ljubljana. 2278

Prazne vreče
vsake vrste, suhe gobe, kumin,
janež in druga semena kupuje
vedno in v vsaki množini, ter plačuje
po najvišjih dnevnih cenah
trgovska firma
J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Cunje in kosti
kupi po dnevnih cenah za
c. in kr. vojaško oblast edino
pooblaščenca trdka
Viktorija Panholcer,
Pražakova ulica št. 4, Ljubljana,
katera tudi železnico izda dovolje-
nje za pošiljatev. 2783

Vinski kamen
suhe gobe, kumne, med, vosek,
sveže in suho sadje, smrekove
starže, sploh vse doželne in gozd-
ne pridelke, kakor tudi vinske
sode in vse vrste praznih vreč,
kupi vsako množino po najvišjih
cenah veletrgovina 2482
Anton Kolenc, Celje.

Malo posestvo
spesobno za vsako obrt, z nekaj
njive, 2 sadna vrta in travnika
se takoj prodaja.
Istotam se prodaja dobroohranjena

vinska posoda
od 200 do 700 litrov. 2999
Več pove Franc Lintez, Kranj,
Mestni trg št. 118.

Slamnate šolne
za dom in
slamnate podplate za v čevlje
sem začel izdelovati v toliko, da
lahko ustrojem vsaki zahtevi in
jih priporočam kot nadomestilo
za drago usnjeno obutev, posebno
za dele v sebah. 285
Poskusite, ne bojte vam žal.
Fr. Cerar,
tovarna slamnikov v Stobu, pošta
Domžale pri Ljubljani.

Framydol je sredstvo za po-
mlajenje las, ki
reže, svetle in sive lase in
brado za trajno temno pobarva
1 steklenica s pošt. vred K 2.70.
Rydyol
je rožnata voda, ki živo
pordeči blede lica. Učinek
je čudovit. 1 steklenica
s poštino vred K 2.45.
Naslov za naročila:
Jan. Grolich, Engel - Drogerie,
Brno, št. 689, Moravsko.

Lasne kite
najboljše kakovosti po 8, 10, 12,
14 in 16 kron; lasne podloge
Krepp ali Python in lasne mre-
žice v vseh barvah; »NERIL«
barva za lase in brado od Dr.
Drallera rjava, temnerjava ali
črna po 2 in 4 K itd., vse se so-
lidno, zanesljivo blage priporoča
Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Pozor! Zaradi vpošiljanja v vojaško
službovanje je lokal odprt samo za
predajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 1/2 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.

Plačilna natakaraica
za kavarno, se sprejme. 2986
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Učenka
se sprejme proti lastni oskrbi pri
šivlji Pavil Tavcar, Tu, Koroška ul. 8.

Velika meblovana soba
se takoj odda na Marijo Terezijo
oesti, Kolizej, vrata 8. 3023

Učenka
za trgovino, se takoj sprejme.
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 2985

Elegantno meblovano sobo
v bližini »Tivoli«, išče mlad gospod za
takoj. Ponudbe se prosi pod »Hrvat/3016«
na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

JESI H
zdrav iz sadja po smerni dnevni cenj
priskrbi, ako se pošljejo sodi K. Novak,
Sp. šiška 272, p. Ljubljana VII.

Kupijo se od gospode
odložene obleke
po dobrih cenah. Zastduje dopisnica, da
pridem v hišo. Martja Berger, Javorak
št. 59, Jesenice, Gorenjsko. 2947

Išče se dobra kuharica
za dve osebi na Dunaju. Prednost imajo
begunke. Ponudbe pod »kuharica 14/
2967« na uprav. »Slov. Naroda«.

Službo išče
pošteno in pridno dekle, kot
plačilna natakaraica. 3018
Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

PRODAJALKA
mešane stroke z dobrimi spričevanji, želi
službo najraje kje na deželi.
Kdo, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Dve mirni gospodini iščeta
STANOVANJE
s hrano ali brez nje. 3026
Kdo, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Sprejme se za takejšni nastop
PRODAJALKA
ki je obenem tudi zmožna knjigovod-
stva in korespondence. — Ponudbe pod
»Prodajalka/3013« na uprav. »Slov. Nar.«

Pomočnice in učenke
dobro izurjene, sprejme Raza
Medved, krojačica, Mestni trg
št. 24/III. nadstr., Ljubljana.

Revna šivilja
za kate perilo, se priporoča za
dolo na domu. 2089
Naslov se izve v upr. »Slov. Naroda«.

Hiša naprodaj
še davka prosta, ni dolgo kar je bila nova,
v lepem trnovskem okraju, se takoj prodaja
za ceno 28000 K. — Več pojasnila daje
lastnik Frano Martinc, mestni tesarški
mojster, Fraus št. 8, Ljubljana. 2887

Sprejme se takoj pridno, zanesljivo
in poštena

postrežnica.
Ponudbe na upravnistvo »Slov. Na-
roda« pod »poštena 2974«. 2974

Kupi se ali vzame v najem nov ali
zelo dobro ohranjen 2099

PIANINO.
Ponudbe na predstojništvo glav-
nega poštne urada Ljubljana.
Jaz, Franc Kukman, narednik, vpokojen z
invalidno penzijo 94 K na mesec, sprejemam

službo bančnega sluga.
Ponudbe je nasloviti na Gajeva ulica št. 2,
čevljarski mojster, Ljubljana. 2088

Za trgovine z razglednicami
dobavljam novosti: salonske, umetniške
ljubavne in dr. razglednice po najnižjih
cenah. Zaloga dopisnic Miroslav Hren-
menger, Dunaj V, Schönbrunnergasse 49.
Ceniki zastoj. 2961

Več zanesljivih
gozdnih delavcev
najraje goriških beguncev za napravo
drv sprejme takoj v trajno dolo
Frano Jakše v Novem mestu.
Za 15. sept. iščem za nabavo
lesa za kurivo, voščo in
spretno delavce.
Dnevna mezda 12 kron brez hrane, s
hrano 6 kron. — Gozdovi so v bližini
Postojne. Naslov: Alberto Faber, Trst.

Pianine, klavirje, Orchestrione, in harmonije.
S. KMETETZ
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Prodaja žrebet.

Pri poveljstvu trenske skupine v Ljubljani v parku pod Tivolijem se bodo hlačijskim potom prodala v sredo, 12. sept. t. l. ob 9. uri dopoldne, okrog 300 žrebet.

Nakup je dovoljen samo osebam, ki se izkažejo s potrdilom od okrajnega glavarstva, da so poljedelci oziroma konjerejci. Prekupčevalci s konji in mešetarji so izključeni.

Vojnopolitno dopisnico.

1000 besed vojnopolitnega pisarniškega papirja za 12.— kron.
K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubozenskih K 3-—; umetniških razglednic K 6 razpoložljive po povzetju 2759
Schneider-jeva zaloga razglednic, Dunaj XVI/15, Brunnengasse 67.
Ali ne ugaja, denar nazaj.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadnih do najfinjših

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neposredno naročilo se pošlje s povzetjem.

K 1-20 K 1-20

Sablona s 16 monogrami, primerna za namizne prte, servete, žepne robce in vseh vrst perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Zilavska ulica št. 5.

Jos. Rojina
modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Hrastov in kostanjev les

v dobrih in vseh od 10 cm debelosti naprej kupi po najvišji ceni
Julius Zigan na Polzeli v Savinski dolini.

Srbečico, izpuščaie

odpravi kar najhitreje „Dr. Flescha originalno rujavo mazilo“. Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska porcija K 9—, Dobiva se.

v lekarni „pri zlatem jelenu“, Marijin trg, Ljubljana.

Semenj za kuhinjsko posodo od 1. do 10. septembra

prodaja karlovovarskega porcelana in pločevinaste emailne posode.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Ivan Kus.

Odvetnik dr. Ignac Malnerič

naznanja, da je otvoril

svojo pisarno

v Črnomlju v lastni hiši.

A VII 512/17-8.

2994

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji dedičev Marije Skalar, posestnice iz Medvod št. 28. na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina: zemljišče vl. št. 26 kat. občine Medvode, obstoječe iz parcele št. 91/3 hiša št. 28 stoječa pot mimo od žal. postaje v Medvodah ob cesti na Presko in par. št. 91/7 pašnik ozir. njiva okrog hiše, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 4500 K.

Dražba se bo vršila dne 16. septembra 1917 v soboto na licu mesta v Medvodah pri hiši št. 28. Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Dražbeno izkupilo je položiti v enem mesecu pri sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču, soba št. 33 med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 5. septembra 1917.

Ugodna prilika

za varno in plodonosno naložitev denarja.

Tovarniško mizarstvo na prodaj.

Prva kranjska mizararska zadruga v St. Vidu nad Ljubljano proda svoje tovarniško mizarstvo podjetje.

Tovarna stoji poleg kolodvora Vižmarje, je v dobrem stanju in je opremljena s stroji za obdelovanje lesa. Gonilna moč: parni stroj in elektromotor. Na razpolago so obširna skladišča, sušilnica za les, centralna kurjava, električna razsvetljava in vodovod.

Podjetje je znano daleč izven Kranjskega, zlasti v Primorju, Dalmaciji in Bosni.

Prodajni pogoji in nadaljna pojasnila se dobe v zadrugi pisarni.

Reani kupci naj pošljejo svoje ponudbe pisмено

do 15. oktobra 1917

na naslov zadruge.

2951

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pism na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med. 1566

dr. J. Rixa kreme za prsi

garantirano neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 4—, velika pušica, zadostna za uspeh K 9—. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX., Lektorergasse 6 E.

Zaloga v Ljubljani: drog. Konic in „Adrijan“, Zaloga v Mariboru: lekar. Schönbauer, Mar. pom. in parf. Koltrn.

V Trstu: Parf. Andreuzzi, Corso 5.

Sijajno bodočnost

Imajo turške srečke in nove srečke avstr. Rdečega križa vsled svoje vedno zvišujoče se denarne vrednosti! Vsaka srečka zadane!

Glavna dobitka znašata čez

2996

1,000.000 kron.

Natančno pojasnilo z igralnim načrtom razpošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Dražba žrebet.

Dne 15. septembra 1917 ob 10. uri dopoldne prodajajo se bode pri c. l. kr. vojni bolnišnici za konje št. 55—56 v Rečici ob Paki nad Celjem na javni dražbi

12 odstavljenih kuge prostih žrebet

najvišjemu ponudniku proti takojšnjemu plačilu.

Dražbe se smejo udeležiti samo take osebe, ki se morejo izkazati s potrdilom pristojnega okrajnega glavarstva kot »poljedelci« (živinorejci).

C. l. kr. vojna bolnišnica za konje št. 55—56
v Rečici ob Paki.

P VIII 246/14-59.

3025

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji lastnikov dedičev Valentina Končana iz Udmata št. 65 na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina: zemljišče vl. št. 231 k. o. Udmata, obstoječe iz parcel št. 153/5 hiša št. 65 v Udmatu in 153/4 vrt pri hiši, za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 12 000 K.

Dražba se bo vršila v sredo, dne 12. septembra 1917 ob 4. uri popoldne na licu mesta v Udmatu št. 65.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču, soba št. 33 med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,

dne 6. septembra 1917.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

Kongresni trg 2

s pravico javnosti vsled odloka c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 20. avgusta 1911, št. 28 837.

Naznanilo.

Šolsko leto 1917/18 se prične

18. septembra 1917

s sv. mašo, ki se bo služila v kapeli oo. jezuitov na Elizabetni cesti ob 8. uri.

Vpisovanje se vrši 18. in 17. septembra od 10. do 12. ure. Vpisovalce se bo same v desko trgovske šole.

Sprejemni izpiti izpiti in ponavljalne skušnje se vrše 17. septembra. Zglašiti se je ob 8. uri v ravnateljski pisarni.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo vsak dan razen nedelj in praznikov od 9. do 10. ure.

V LJUBLJANI, dne 7. septembra 1917.

Ravnateljstvo.

3022

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Delniška glavica 10,000.000 kron.“

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondl okroglo 1,500.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupci in prodajci vse vrste vrednostnih papirjev, finančne uradno dobave in dovoljuje

aprovizacijske kredite.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojlina tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Vsaka dama

naj čita mojo velezanimivo navodilo o
modernem negovanju grudi.
Iskušen svet pri vpadlosti in pomanjkanju
bujnosti. — Pišite zaupno na No stane nič.
Ido Krause, Požun, (Pressburg), Ogrsko,
Schanzstrasse 2. odd. 41.

PATENTE

vseh dežela izpostavlja inženir
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Stroji za striženje las à 10 K.

Britve od 2—10 K. Brivski aparati, brivske kline

najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri

A. WEISSBERG, Dunaj II,
Untere Donaustrasse 235.

Specijalni cenik odd. IV. gratis. Za trgovce en gros cenik.

Zavod za ortopedično gimnastiko

v katerem se pod nadzorstvom zdravnika

različno ukrivljene hrbtenice, izbočeni hrsti, neenaka
pleča in boki

zdravijo, se nahaja

v Stritarjevi ulici št. 9, I. nadstr.

Pojasnita se dobe ob delavnikih od 3.—4. ure popoldne istotam,

Razglas.

Razglašajo se, da se bo 16. t. m. pri poveljstvu c. in kr. zbirališča
konj (bolnice) št. 50—51 v Zadovinku pri Krškem vršila potem
javne dražbe

prodaja okoli 40, 3 do 4 mesece starih odstavljenih žrebet

različne pasme in različnega spola. Denar se mora takoj vložiti.
Udeležniki morajo imeti od pristojnega okr. glav. potrdilo, da so kmetije
(konjereji). Kupčevalci s konji ali mešetarji so od javne dražbe izključeni.

Kolektivno po skali II. in III. morajo kupci takoj plačati.
Vojno prometno vodstvo ima ukaz, da upošteva eventuelne prošnje glede
prevažanja kupljenih žrebet v bivališče kupca. Kupljena žrebata se morajo
tako na licu mesta odpeljati.

Poveljstvo c. in kr. zbirališča konj (bolnice) 50—51.

Pijeteti najprimernejše

spominke

na umrle

zadobimo s povečanjem njihovih slik. Povečanje
in umetniško izdelavo fotografij v vsaki veliki
kosti za zmerno ceno z jamstvom za izvršitev
natančno po originalu oskrbi

risarski in umetniški zavod

Ferd. Ludv. Chamrada

Dunaj XV., Wurmsergasse 43, odd. 18.

Ceniki na zahtevo. — Zastopniki vseposred se sprejmejo.

št. 333.

2301

Naznanilo.

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani se otvorijo v prihodnjem
šolskem letu 1917/18 naslednji oddelki:

I. Višja stavbna šola.

II. Višja obrtna šola mehanično tehnične smeri.

Na višjih obrtnih šolah traja pouk 4 leta. Za vstop se zahteva starost
14 let, dovršena spodnja srednja šola ali mošćanska šola ali osemrazredna
ljudska šola, sprejemni izpit. Namen višjih obrtnih šol je vzgoja stavbnih moj-
strov, poslovođij, uradnikov in voditeljev stavbnih pisarn, strojnih tvornic in
drugih industrijskih podjetij ter samostojnih podjetnikov v strojni in stavbni
obrti.

Absolventje teh šol imajo pravico do enoletnega prostovoljstva.

III. Strokovna šola za losne in kameno hparstvo s tremi letniki.
Sprejemni pogoji: Starost 14 let in ljudska šola.

IV. Javna risarska in modelirška šola.

V. Ženska obrtna šola za perilo, obleke in vezenje. Sprejemni po-
goji: Kakor pri številki III.

Šolsko leto 1917/18 se prične 17. septembra 1917.

Vpisovanje se vrši 14. in 15. septembra 1917.

Podrobnejša pojasnila na črni deski ali pri ravnateljstvu.

V LJUBLJANI, dne 10. julija 1917.

C. kr. ravnateljstvo.

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij

LJUBAJANA, Dvorski trg št. 1.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

125

Ambrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 11.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Najpopolnejše nadomestilo

za

ŠKROB

(štirko)

da se brez pranja, brez škrob-
ljenja ter brez likanja lahko
očisti vsak ovrtnik in manšete.

Dobiva se povsodi.

Glavna zaloga pri tvrdki

Milan Hočevar
Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam dobite

krtče za ribanje.

Nove ali stare suknene odpadke iz bombaževine ali volne, cunjice iz jute,

kupim od prodajalcev in nabiralcev

2804

MARTIN FLEISCHMANN, Gradec, Annenstrasse 49.

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-
nih kupi po najvišji ceni tvrdka;

96

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Zopet v zalogi!

Zopet v zalogi!

5000 kom. cocus konjskih oglavij

plot. z žel. rinko (Pferdehalter geldeh.) K 28.80 per tucat.
Manj kot tucat se po pošti ne pošilja.

2973

Ivan N. Adamič, vrvarna, Ljubljana.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Na prošnjo lastnic se vrši

dne 27. septembra 1917 dopoldne ob 9. uri na licu mesta
prostovoljna sodna dražba

zdravilišča Kamnik

z vsa nepremičnino, vpisano pod vl. 131, 132 in 132 k. o. Mekine. Nepremič-
nina obstoji iz kopališča s prostori za ordinacijo, kopališkim basinom, kopa-
liške restavracije, parka, vrtov, igralnih naprav, vile Neptun — s celo priti-
kino in premičnino, ki se nahaja sedaj tam (kopališka, gostilniška in sobna
oprava i. dr.).

Najnižja cena, pod katero se ne prodaja, znaša 100.000 K.

Dražbene pogoje je mogoče upogledati v pisarni podpisanega.

C. kr. notarski urad v Kamniku kot sodni komisariat,
dne 27. avgusta 1917.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

124

apretura sukna

Ljubljana,

Anton Boc

Glinco,

Selenburgova ul. 6.

Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

Prvi ljubljanski zavod za negovanje lepote

in trgovina dišav

zaloga Schröder-Schenke preparatov

2983

Poljanska cesta št. 7, pritličje.

Negovanje obraza, kože, las, prsi, rok.

Masaža telesa in parna kopelj obraza.

Odpravljajo se mozoli, pege, zajedalci, ru-
mene liče, rdečica kože in nosu, ohlapna koža,
podbradek itd.

Damam z dežele se dačo navodila za nadaljnje samozdravljenje.

Savinjska posojilnica v Žalcu

reg. zadruga z neomejeno zavezo.

Račun avstrijske poštnice števil. 48.428, račun ogrske poštnice števil. 35.956.

Posojila

na dolžna pisma

pod najugodnejšimi pogoji:

proti hipoteki varnosti,
proti osebnim poročtvom,
proti zastavi vrednostnih listin.

Kredit

v tekočem računu

najkulantnejše:

proti zemlj. knjižn. zavarovanju,
proti depotnim menicam.

Eskomptovanje

odprtih knjižnih terjatev,
menic na vsa mesta.

Lombardiranje.

Obrota mera od 15. avgusta 1917 do preklica za hranilne
vloge 3 1/2%, za razna posojila 5 1/2%, za zgolj hipotekna 5%.

Vloge

na hranilne knjižice

s polumesečnim obrestovanjem in polg-

letnim kapitalizovanjem,

v tekočem računu

z dnevnim obrestovanjem in polulet-

nim zaključevanjem računov proti po-

ljubnemu razpolaganju z imovino,

Rentni davek

plačuje zavod sam.

Nakazila in inkaso

z zmernimi stroški.

Čekovni promet.

Dolinski kapital K 60.200.000—
Rezerve „ 17.000.000—

O. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:
„ K 143.241.140— „

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Ankarskega Generala“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depot) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — Izplačevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zalogom stranke. — Spravljeno c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izrebanja vrednostnih papirjev. — Promese za vsa šrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Špirtovski in ovčji sir

v kosih 70—90 kg prodani trgovcem proti vpslatvi zneska ali akreditivu v Raki zagrebški banki. Anton Kalčić, Zagreb, Petrinjska ulica št. 13. Pošljemo lahko večje množine.

Kupim takoj dva nova ali dobro ohranjena

mlina za koruzo

kakor tudi za vsa druga žita. — Pripravna morata biti za parni pogon. Takojšnje ponudbe naj se pošljejo na: Anton Medvedić, Liana, Istra.

Zahtevajte slovenski cenik!

Naslov: JOS. PETELINC Ljubljana sv. Petra nasip 7.

Priporoča se trdka

JOS. PETELINC

tovarniška zaloga šivalnih strojev.

Stroji v raznih opremanih in sistemih, priprave kakor tudi luksuz opreme vedno v zalogi. Pouk v umetnem vezenju brezplačen.

LJUBLJANA, blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi 3. hiša.
10 letna pisarna garancija.

2 majhna priprosta 2980

dečka ali deklici

z dežele se prejemata na stanovanje tudi na hrano, ako se da kaj živeža.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Nabavite si naš cenik

od vojnih čevljev, letnih čevljev, sandal, nadomestila za kavo s sladkorjem, mila za brivce, kečk za juho in golaš, oreme, malinova, Vaniljaukter, Backpulver, cimeta, klinčkov, paprike, muškata, pimenta, ingera in začrana v paketi; nadomestek za škrob itd. Cene zmerno posrežba tečna! Vračkov & Sibenik, import-export, Zagreb, Svoščilistični trg 1

Podplati

se ohranijo, če se na nove ali malo po-
nošene čevlje pritrdijo nabitki iz usnja.

Za en par z žebričasti cena		
za otroke	za dame in dečke	za gospode
28—35	36—42	40—46
K 1.20	K 1.50	K 1.80

Dobe se v zalogi čevljev „PEKO“
PETER KOZINA & Ko., Ljubljana,
Breg, nasproti Sv. Jakoba mostu.

! Solidno blago. !

! Najnižje cene. !

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.
priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rokavie, modno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material, kirurške predmete.

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Otroške

dekliške

deške

2519

galoše

iz najboljšega guma (za mirnih časov) pri

C. J. Hamann, Ljubljana

Mestni trg št. 8.

Križte svoje potrebnosti za jesen in zimo takoj. Iz-
delava je povsod ustavljena in le še par sto parov jih
je še na razpolago.

Cena: K 12.—, 13.60, 15.80.

C. in kr. dvorni založniki

A. ZANKL SINOVI

Ljubljana

Resljeva cesta 1.

Marijin trg 1.

priporoča vse vrste oljnatih, suhih in
fasadnih barv, mavca, prašnega olja
za tla, strojnega olja, mast za usnje,
kolomaza, čopičev, steklarskega kleja
in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Senzami na razpolago.

Popravila in preoblike
: točno in cen.

Popravila in preoblike
: točno in cen.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Šolho 19 — Predstava ulica 4.

A. & E. Skaberné

Najnovejše bluze za dame
Mestni trg št. 10.

Prej v Gorici. F. Batjel Prej v Gorici.

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Moška in ženska
dvokolesa
s staro pnevmatiko.

Šivalni stroji, gramofoni,
električne žarne svetilke za
kompletne od 2 K.

Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11

v središčni hiši poleg goriske kleti.

Konfekcija. Modni salon za dame in gospode:

T. KUNC & F. POLHEIMER

Dvorni trg št 3, na oglu Židovske ulice,

priporoča svoje bogato zalogo krasa sukna za gospode in dame kakor tudi svilu, čipke, etamin, trote-
biago. Največja zaloga krasotvornih oblik za gospode, površnikov, raglanov, ustrov, zimskih suknj, modnih hlač,
in vseh vrst dežnih oblik, praktičnih oblik za šolarje, kostumov, majorskih oblik, majorskih sako in hlač, kratkih
zimskih suknj itd. — Obznanje se priporoča trdka za krasotvornih oblik za gospode in dame iz soboj prinesenega
sukna in podlog, tealet, bluz, večernih in oblik za gledališča, za kar so na razpolago najfinije, številne modne slike. Za
dobro prietojo in eleganten prikrej jamči znana renomirana trdka. Lastna velika delavnica.

2895

Z oddanim spoštovanjem T. KUNC & F. POLHEIMER.

Stanje vlog koncem marea 1917 ca. K 150.000.000—

Glavnica K 40.000.000—

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Stritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav.

Kredite za aprovizacijske nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečno c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakanila vojnim ujetnikom.